

Karelia-ammattikorkeakoulu
Tradenomi (AMK)
Liiketalouden koulutusohjelma

Yksityisten metsänomistajien kirjanpito ja verotus

Mari Mäkäläinen

Opinnäytetyö, huhtikuu 2025

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Huhtikuu 2025
Liiketalouden koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä
Mari Mäkäläinen

Nimeke
Yksityisten metsänomistajien kirjanpito ja verotus

Tiivistelmä

Opinnäytetyössä käsiteltiin kirjanpitoa ja verotusta yksityisten metsänomistajien näkökulmasta. Työn tutkimuskysymyksillä selvitettiin, millaista kirjanpitoa metsänomistajan tulee pitää, kuinka metsätalouden tuloja verotetaan ja milloin ja miten metsäveroilmoitus tulee antaa. Tavoitteena oli vastata asetettuihin tutkimuskysymyksiin kuvailevan kirjallisuuskatsauksen keinoin. Työllä ei ollut toimeksiantajaa, vaan idea opinnäytetyöhön syntyi tekijän omasta kiinnostuksesta aihetta kohtaan.

Opinnäytetyössä tutkittavaa aineistoa pyrittiin etsimään mahdollisimman laajasti eri lähteistä, eikä aineistoa rajattu metodisilla säännöillä. Opinnäytetyön lähteinä käytettiin kirjanpitoon ja verotukseen liittyvää lainsäädäntöä, Verohallinnon ohjeita sekä alan ammattijulkaisuja. Tietoa haettiin myös metsäalan toimijoiden julkaisuista sekä verkosta hakusanoilla: ”metsäverotus”, ”metsätalouden muistiinpanot”, ”metsän omistaminen”, ”metsäveroilmoitus” ja ”arvonlisäverotus”. Laajan aineiston pohjalta kerätyn tiedon avulla vastattiin tutkimuskysymyksiin. Aineiston valikoinnissa ja luotettavuuden arvioimisessa hyödynnettiin kirjoittajan aikaisempaa osaamista metsätilojen kirjanpidon ja veroilmoitusten tekemisessä.

Opinnäytetyön tuloksina selvisi, etteivät yksityiset metsänomistajat, lukuun ottamatta yhteismetsää, ole kirjanpitovelvollisia. Metsänomistajille riittää, että tuloista ja menoista on tehty veromuistiinpanot, joita pidetään kassaperusteisesti. Metsätalouden tuloja verotetaan pääsääntöisesti metsänomistajien pääomatuloina, mutta metsästä voi syntyä myös ansiotuloja ja maatalouden tulonlähteen tuloja. Metsätalouden edellisen vuoden tulot ja menot sekä arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan arvonlisäverot tulee ilmoittaa Verohallinnolle helmikuun viimeiseen päivään mennessä. Metsäverotuksen ymmärtäminen on tärkeää sekä metsänomistajalle että kirjanpitäjälle, sillä verotuksessa tehtävät vähennykset voivat muuttaa merkittävästi metsätalouden verotettavan tulon määrää.

Kieli
suomi

Sivuja 61
Liitteet 3
Liitesivumäärä 9

Asiasanat
metsänomistajat, metsäverotus, muistiinpanovelvollisuus, arvonlisäverotus

THESIS
April 2025
Degree Programme in Business Economics

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600 (switchboard)

Author
Mari Mäkäläinen

Title
Accounting and Taxation of Private Forest Owners

Abstract

The thesis dealt with accounting and taxation from the perspective of private forest owners. The research questions of the thesis were used to determine what kind of accounting a forest owner should keep, how forestry income is taxed and when the forest tax return should be submitted. The aim was to answer the research questions by means of a descriptive literature review. The idea for the thesis was born out of the author's own interest in the topic.

The aim of the thesis was to search as widely as possible for material from different sources, and the material was not limited by methodological rules. The sources for the thesis were legislation related to accounting and taxation, the Tax Administration's guidelines, and professional publications in the field. Information was also sought from publications of forest industry operators and online using the keywords: 'forest taxation', 'forestry notes', 'forest ownership', 'forest tax return' and 'value added tax'. With the help of extensive data, research questions were answered. In selecting the material and assessing its reliability, the author's previous expertise in accounting and filing tax returns for forest holdings was utilized.

The results revealed that private forest owners, except for the common forest, are not subject to accounting obligations. For forest owners, it is enough to have tax notes on income and expenditure, which are kept on a cash basis. Income from forestry is mainly taxed as capital income for forest owners, but earned income and income from agricultural sources may also arise from the forest. The income and expenditure of the previous year on forestry and the value added tax of a forest owner liable for VAT must be reported to the Tax Administration by the last day of February. Understanding forest taxation is important for both forest owners and accountants, as tax deductions can significantly change the amount of taxable income in forestry.

Language
Finnish

Pages 61
Appendices 3
Pages of Appendices 9

Keywords
forest owner, forest taxation, obligation to take notes, value added tax

Sisältö

1	Johdanto	7
1.1	Opinnäytetyön tausta	7
1.2	Opinnäytetyön tavoitteet	8
1.3	Aikaisemmat opinnäytetyöt aiheesta	9
1.4	Opinnäytetyön rakenne.....	11
2	Tutkimusmenetelmä.....	12
2.1	Kirjallisuuskatsaus	12
2.2	Tutkimuksen toteutus.....	14
3	Metsätila	16
3.1	Maatila-käsite.....	16
3.2	Metsätilan omistusmuodot	17
3.3	Metsätalouden aloittaminen	22
4	Metsätalouden kirjanpito	23
4.1	Muistiinpanovelvollisuus	23
4.2	Kassaperiaate.....	25
5	Metsätalouden tulot ja menot.....	26
5.1	Tulonlähteet	26
5.2	Hankintatyö.....	27
5.3	Tulolajit	29
5.4	Tulojen ilmoittaminen.....	32
5.5	Metsätalouden menojen kirjaaminen	34
5.6	Vuosimenot.....	35
5.7	Varaukset.....	40
6	Metsäverotus	43
6.1	Verotettavat tulot.....	43
6.2	Verotuksessa tehtävät vähennykset	44
6.3	Metsäveroilmoitus.....	48
6.4	Arvonlisäverotus	50
6.5	Arvonlisäveroilmoitus.....	52
6.6	Verotuksen oikaiseminen.....	53
7	Johtopäätökset ja pohdinta	53
7.1	Johtopäätökset	53
7.2	Luotettavuus ja eettisyys	58
7.3	Pohdinta	59
	Lähteet.....	62

Liitteet

- Liite 1 Y3 Perustamisilmoitus vain Verohallinnolle ja Henkilötietolomake
- Liite 2 2C Metsätalouden veroilmoitus
- Liite 3 Veroilmoitus oma-aloitteisista veroista (4001)

Käsiteluettelo

Alijäämä	Alijäämää syntyy, jos pääomatuloista vähennettävät kulut ovat suuremmat kuin tulot. (Verohallinto 2024f.)
Alijäämähyvyitys	Osa pääomatulojen alijäämästä vähennetään ansiotulojen alijäämähyvityksenä. Alijäämähyvityksen määrä on 30 % alijäämästä, ja enintään 1 400 euroa vuodessa. (Verohallinto 2024f.)
Hankintakauppa	Puukauppamuoto, jossa myyjä sitoutuu toimittamaan sovitut puumäärät ja -lajit luovutuspaikkaan sovittuna aikana. Myyjä vastaa itse kaupan ehtojen täyttymisestä ja korjuun kustannuksista. (Verohallinto 2025a.)
Hankintatyö	Puutavaran valmistus- ja kuljetustyö, joka tehdään hankintakaupan tai käteiskaupan yhteydessä, ja jonka tekee metsänomistaja itse, tai henkilö, jolla on hallintaoikeusmetsään, metsänomistajan puoliso, kotona asuva (14 vuotta täyttänyt) oma lapsi tai kuolinpesän tai verosyhtymän osakas tai perheenjäsen. (Verohallinto 2025a.)
Hankintatyön verovapaus	Hankintatyön arvo on verovapaata tuloa 125 m ³ :n puumäärään asti, sen ylittävä valmistetun tai kuljetetun puun määrä on työntekijän veronalaista ansiotuloa. (Verohallinto 2025a.)
Kantoraha-arvo	Puun pystyhinta eli kantoraha-arvo tarkoittaa metsässä vielä pystyssä olevan puun hintaa, joka saataisiin puukaupasta puunmyyntitulona. (Verohallinto 2024g.)

Kiinteistö	Sellainen itsenäinen maanomistuksen yksikkö tai muu yksikkö, joka kiinteistörekisterilain (392/1985) nojalla on merkittävä kiinteistönä kiinteistörekisteriin (Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995, 2:1 §).
Käteiskauppa	Puun myyjä tarjoaa ostajalle valmiiksi korjattua ja varastopaikalle kuljetettua puuerää. Korjuun ja kuljetuksen kustannuksista on vastannut puun myyjä. (UPM 2024a.)
Palsta	Tila tai tilan osa, jota ympäröi tilan rajat. Tila voi olla yksi- tai monipalstainen (Tonttimaa 2024).
Pystykauppa	Puukauppamuoto, jossa myyjä eli metsänomistaja luovuttaa ostajalle hakkuuoikeuden rajatulle alueelle. Ostaja vastaa puun korjuun ja kuljetuksen kustannuksista. (UPM 2024b.)
Tila	Asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitseva, tilana kiinteistörekisteriin merkitty maa-alue, jonka rajat on määrätty kiinteistötoimituksessa. Tilat ovat tavallisempia maaseudulla kuin kaupungeissa. (Selitetty 2024.)
Tontti	Asemakaava-alueella, eli kaupungissa tai taajamassa, sijaitseva, kiinteistörekisteriin merkitty alue (Selitetty 2024).
Verotusyhtymä/ Yhtymä	Kahden tai useamman henkilönmuodostama yhteenliittymä, joka harjoittaa maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua maatilan viljelyä tai metsätaloutta. (Tuloverolaki 1535/1992).

1 Johdanto

1.1 Opinnäytetyön tausta

Suomen metsien pinta-alasta lähes 60 % on yksityisten henkilöiden omistuksessa. Maakunnista Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Päijät-Hämeessä yksityisten omistusosuus metsistä on jopa yli 70 prosenttia. Yksityisiä metsänomistajia on Suomessa reilut puoli miljoonaa ja yksityiset henkilöt omistavatkin yhteensä enemmän metsää kuin valtio. (Metsäkeskus 2024a.) Keskimäärin metsänomistaja omistaa 32 hehtaaria metsää ja metsäomistusten mediaani pinta-ala on noin 10 hehtaaria. Metsänomistajien keski-ikä on koko maassa noin 60 vuotta ja mediaani ikä 62 vuotta. (Metsäkeskus 2024b.) Yksityiset metsänomistajat myyvät teollisuuden tarvitsemasta kotimaisesta puusta peräti 80 prosenttia ja hallinnoivat Suomen hiilinieluista jopa 70 prosenttia (Simola 2025).

Tämä opinnäytetyö käsittelee kirjanpitoa ja verotusta tradenomikoulutuksessa vähemmän käsitellystä metsäverotuksen näkökulmasta. Suomessa ei ole erillistä metsäverolakia, vaan metsänomistajaa koskevat säädökset tulevat useista eri laeista, kuten Tuloverolaista (1535/1992) ja Arvolisäverolaista (1501/1993). Kuitenkin sekä metsänomistajan että kirjanpitäjän on hyvä tuntea metsätilan kirjanpidon velvoitteet ja metsäverotuksen pääpiirteet. Metsäverotus nimittäin eroaa monin tavoin muusta verotuksesta ja siinä voi hyödyntää myös sellaisia vähennyksiä, joita ei muussa verotuksessa käytetä. Monet metsänomistajat myös teettävät vuosittaiset veroilmoitukset tilitoimistoilla, joten siksi kirjanpitäjän työssä on tärkeä tuntea metsäverotuksen keskeiset säädökset ja ymmärtää metsäverotuksen erityispiirteet, jotta metsänomistaja saa parhaan hyödyn metsästään.

Työ on ajankohtainen, sillä verotuksessa tapahtuu vuosittain muutoksia, jotka vaikuttavat myös metsänomistajiin. Viimeisin suurempi muutos verotuksessa oli yleisen arvonlisäverokannan nosto 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Muutos vaikuttaa myös metsänomistajiin, etenkin jos metsänomistaja on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi. Toinen metsänomistajia koskeva muutos

oli arvonlisäverovelvollisuuden vähäisen liiketoiminnan rajan nouseminen 20 000 euroon 1.1.2025 alkaen. Tämä tarkoittaa sitä, että metsänomistajan tulee hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi mikäli metsästä saadut tulot ylittävät vuodessa 20 000 euroa. (Verohallinto 2024c.) Muita vuonna 2025 voimaantuleita, metsänomistajia koskevia, veromuutoksia olivat myös pellon ja metsämaan vuokrauksesta saatujen tulojen muuttuminen pääomatuloksi, kun ne aikaisemmin verotettiin maatalouden tuloina (Hannikainen 2024).

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet

Opinnäytetyön päätavoitteena on toimia oppaana ja tietopakettina sekä metsänomistajille että kirjanpitäjille. Työssä esitetään mahdollisimman selkokielisesti keskeisimmät metsätilojen kirjanpitoon ja verotukseen liittyvät asiat. Koska ei ole olemassa yhtä metsäverolakia, vaan metsätalouden verot määräytyvät monien verolakien perusteella, käsitellään työssä keskeisimmät metsäverotuksen perusteet eri lakien kautta. Opinnäytetyössä käsitellään, millaista kirjanpitoa eli veromuistiinpanoja metsänomistajien tulee pitää, sekä esitetään metsäverotuksen keskeiset säädökset, joihin nämä muistiinpanovelvollisuudet perustuvat. Koska metsänomistajan muistiinpanot perustuvat verolainsäädäntöön, työn pääpaino on verotuksessa.

Tämän opinnäytetyön keskeisimpänä tavoitteena on kirjallisuuskatsauksen avulla selvittää, miten metsätilan kirjanpitoa tehdään ja kuinka metsätiloja verotetaan Suomessa. Kirjallisuuskatsauksen avulla tarvittavat tiedot kootaan yhteen kattavaksi tietopakettiksi. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä ovat:

- Millaista kirjanpitoa metsänomistajan tulee pitää?
- Kuinka metsätalouden tuloja verotetaan?
- Milloin ja miten metsäveroilmoitus tulee antaa?

Opinnäytetyöstä on erityisesti hyötyä uusille metsänomistajille, jotka perehtyvät aiheeseen ensimmäistä kertaa, mutta myös metsää jo pidempään omistaneille, jotka haluavat kartuttaa tietoaan metsätilan kirjanpidosta ja verotuksesta. Työtä voivat hyödyntää myös kirjanpitäjät, jotka omassa työssään vastaavat

metsätilojen kirjanpidon tekemisestä ja veroilmoituksen antamisesta. Opinnäytetyön tavoitteena onkin metsänomistajien ja kirjanpitäjien tietämyksen lisääminen metsäverotuksesta.

Opinnäytetyö rajataan koskemaan vain yksityisiä metsänomistajia, eikä työssä siten käsitellä yritysten, valtion tai kuntien omistamia metsiä. Opinnäytetyö käsittelee vain metsänomistamiseen liittyvää kirjanpitoa ja verotusta. Työssä ei oteta kantaa metsätilan hankintatapaan, eikä siten huomioida esimerkiksi lahja- tai perintöveroa. Metsänhoidosta työssä kerrotaan siinä määrin kuin se on kirjanpidon ja verotuksen ymmärtämisen kannalta tarpeellista.

1.3 Aikaisemmat opinnäytetyöt aiheesta

Metsäverotus tai metsätalouden kirjanpito eivät ole kovinkaan yleisiä opinnäytetyön aiheita. Aihealue on kuitenkin hyvin rajattu ja metsäverotusta koskevat opinnäytetyöt hyvin usein esittelevät samoja verotuksen säännöksiä. Tätä opinnäytetyötä varten tutkittiin aikaisemmin tehtyjä opinnäytetöitä ja huomioitiin niissä esitetyt näkökulmat. Tämän opinnäytetyön aihepiiri rajattiin näiden pohjalta koskemaan sekä kirjanpitoa että verotusta, sillä kirjanpidon näkökulmaa oli vähemmän esitetty aikaisemmissa töissä. Verotuksen ymmärtäminen on puolestaan erittäin tärkeä osa metsätalouden kirjanpitoa, jonka vuoksi kumpikin aihealue otettiin osaksi tätä opinnäytetyötä. Kirjallisuuskatsausta ei ole juurikaan käytetty aikaisemmissa metsätilan verotukseen liittyvissä opinnäytetöissä, ja tutkimusmenetelmän vuoksi tämä opinnäytetyö sopii hyvin täydentämään aiemmin tehtyjä opinnäytetöitä. Työn kirjoittajalla on myös itsellään jo jonkin verran kokemusta metsänomistamisesta ja metsätalouden kirjanpito ja verotuskäytänteistä. Aiemmistä opinnäytetöistä poiketen, tässä työssä hyödynnetään siksi myös kirjoittajan omia havaintoja sekä käytännön kokemusta metsäverotukseen liittyen.

Taru Heikkilä käsitteli Laurea ammattikorkeakoulun vuonna 2012 valmistuneessa opinnäytetyössään metsäverotusta yksityisen metsänomistajan näkökulmasta. Heikkilä kuvaa työtään oppaaksi metsäverotuksellisiin asioihin. Teoksessa onkin käyty laajasti läpi metsäverotuksen keskeisimpiä käsitteitä sekä

metsäverotukseen laskettavat tulot ja menot. Opinnäytetyön lopussa on lyhyesti esitelty kirjanpitoon liittyvät käsitteet, mutta työn pääpaino on metsäverotuksessa. Työssä ei oteta kantaa metsätalouden kannattavuuteen, eikä metsätilan sukupolven vaihdokseen liittyvään verotukseen. (Heikkilä 2012.)

Metsän omistamiseen ja metsäverotukseen liittyvissä opinnäytetöissä on usein käytetty case-tapauksia, joiden näkökulmasta metsän omistamista on lähestytty. Ville Asikainen ja Miia Hänninen käsittelivät Savonia ammattikorkeakoulun vuonna 2015 valmistuneessa opinnäytetyössään metsäverotusta, kirjanpitoa, metsän omistusmuotoja sekä metsätaloudesta saatavia tuottoja. Opinnäytetyön päätavoitteena oli esitellä yleisimmät tavat, joilla metsän omistajaksi tullaan ja tiivistää yhteen metsäverotuksen ja kirjanpidon keskeisimmät asiat. Opinnäytetyön ohella laadittiin yhteistyökumppanille kirjanpitotaulukko, jonka avulla haluttiin helpottaa metsätilan kirjanpidon pitämistä. (Asikainen & Hänninen 2015.)

Veera Lindeman (2021) puolestaan laati Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetyössään toimeksiantajansa vuoden 2020 maa- ja metsätalouden kirjanpidon sekä laati saman vuoden veroilmoitukset. Opinnäytetyön tutkimusosuus keskittyi pientilan kannattavuuden lisäämiseen tulevaisuudessa. Työn teoriaosuudessa käsiteltiin myös metsän ja maatalouden verotusta sekä tilan kirjanpitoa. Opinnäytetyön tuloksissa tarkasteltiin esimerkki tilan maa- ja metsätalouden kannattavuutta sekä pohdittiin, kuinka kannattavuutta voitaisiin tulevaisuudessa parantaa ja kuinka tilan toimintaa voitaisiin kehittää. (Lindeman 2021.)

Samppa Tervo lähestyi, vuonna 2021 valmistuneessa Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetyössään, metsä aihetta kehittämistehtävän näkökulmasta. Työllä pyrittiin lisäämään uusien metsänomistajien tietoutta metsänomistamiseen, metsien hoitamiseen ja metsäverotukseen liittyen. Työssä esiteltiin talouden näkökulman ohella metsänhoidon eri vaiheita sekä metsän hoitoa. Tervo käsitteli työssään myös tekijöitä, jotka vaikuttavat metsän kasvuun ja siten metsästä saatuun tuottoon. Opinnäytetyön tuloksena syntyi muistilista uudelle metsänomistajalle. (Tervo 2021.)

Aiemmin tehdyille opinnäytetöille yhteistä on se, että ne ovat kaikki tehty yksityisen metsänomistajan näkökulmasta. Aiheen rajauksen selittää se, että me suomalaiset olemme hyvin innokkaita sijoittamaan metsään. Suomi on myös Euroopan metsäisin maa ja useampi kuin joka kymmenes suomalainen omistaa metsää. (Metsä Group 2024.) Tietoa yksityisen metsänomistajan kirjanpidosta ja verotuksesta tarvitsee siis merkittävä osa suomalaisista. Aiempien opinnäytetöissä käytettyjen menetelmien lisäksi tämä opinnäytetyö täydentää kokonaisuutta tutkimuksen näkökulmasta. Tässä opinnäytetyössä aihetta lähestytään kirjallisuuskatsaus menetelmällä ja työn johtopäätöksenä pyritään esittämään vastaus esitettyihin tutkimuskysymyksiin.

1.4 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyö koostuu tutkimusmenetelmän esittelystä, aiheen teoriasta sekä tutkimuskysymyksiin vastaavista johtopäätöksistä. Luvussa 2 kerrotaan opinnäytetyössä käytetystä tutkimusmenetelmästä ja käytännön toteutuksesta. Lisäksi luvussa 2 kerrotaan, kuinka aiheesta on haettu tietoa ja minkälaista aineistoa tietoperustaksi on valittu. Kolmannessa luvussa käydään läpi keskeisimmät aiheeseen liittyvät käsitteet sekä tarkastellaan eri metsänomistusmuotoja.

Neljännessä luvussa syvennyttään jo varsinaiseen aiheeseen ja teoriaan, jonka tavoitteena on vastata asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Luvussa käydään läpi metsätalouden kirjanpitoon liittyvää lainsäädäntöä ja tutustutaan tarkemmin metsänomistajien kirjanpito ja muistiinpanovelvoitteisiin. Viidennessä luvussa puolestaan käsitellään metsätalouden tulonlähteitä, tulolajeja sekä metsätalouden menoja ja varauksia. Luvussa syvennyttään myös tulojen ja menojen kirjaamisperusteisiin. Kuudes luku keskittyy varsinaiseen metsäverotukseen, arvonlisäverotukseen ja veroilmoitusten antamiseen. Luvussa 6 esitellään myös keskeisimmät vähennykset, jotka vaikuttavat metsätalouden verotettavan tuloksen muodostumiseen. Seitsemäs luku pitää sisällään tutkimuskysymyksiin vastaavat johtopäätökset sekä kirjoittajan pohdintaa työn lopputuloksesta sekä mahdollisista jatkotutkimuskysymyksistä.

2 Tutkimusmenetelmä

2.1 Kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsaus on luonteeltaan monimenetelmällinen ja analyyttinen tutkimustapa, jossa yhdistyvät ennalta suunniteltu tutkimusten hakuprosessi, tutkimusten valikointi ja arvioiminen, tutkimusanalyysi eli tietojen vertailu sekä tietojen yhdistäminen uuden tiedon tuottamiseksi. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on myös kuvata, mitä aiheesta jo tiedetään ja katsauksella voidaan tavoitella uusia näkökulmia ja menetelmällisiä tapoja jonkin tietyn ilmiön ymmärtämiseksi. (Vilka 2023, 10.) Kirjallisuuskatsauksella voidaan myös pyrkiä rakentamaan kokonaiskuvaa tietystä asiakokonaisuudesta, pyrkiä tunnistamaan ongelmia tai kuvaamaan tietyn teorian kehittymistä historiallisesti (Salminen 2011, 3). Kirjallisuuskatsauksen lähtökohtana on tutkimuskysymys ja tutkimusongelma tulisikin pystyä esittämään kysymyksen muodossa (Mannila 2021).

Kirjallisuuskatsauksella on neljä päätyyppiä: narratiivinen, integratiivinen ja systemaattinen kirjallisuuskatsaus sekä meta-analyysi tekniikka. (Vilka 2023, 16.) Näistä narratiivinen ja integratiivinen ovat kuvailevia kirjallisuuskatsauksia, joka on yksi yleisimmin käytetyistä kirjallisuuskatsauksen muodoista (Salminen 2011, 6). Kirjallisuuskatsaustyyppin valintaan vaikuttaa tarkasteltavan aiheen luonne, asetettu tutkimuskysymys sekä katsauksen tavoite. Tämän vuoksi on tärkeää ymmärtää eri katsaustyyppien erityispiirteet sekä se, millaisiin kysymyksiin ne parhaiten vastaavat. (Vilka 2023, 16.)

Kuvailevaa kirjallisuuskatsausta usein luonnehditaan yleiskatsaukseksi, jossa ei ole tiukkoja tai tarkkoja sääntöjä. Katsauksessa käytettävät aineistot ovat laajoja, eikä niitä ole rajattu metodisilla säännöillä. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tutkimuskysymykset ovat väljempiä kuin systemaattisessa katsauksessa tai meta-analyysissä. (Salminen 2011, 6.) Kuvaileva kirjallisuuskatsaus toimii myös itsenäisenä metodina tutkimusta tehtäessä, sillä se pyrkii kuvaamaan ilmiön ominaisuuksia laaja-alaisesti (Mannila 2021).

Kuvailevan kirjallisuus katsauksen kaksi pääluokkaa ovat narratiivinen ja integroiva kirjallisuuskatsaus (Mannila 2021). Narratiivisen kirjallisuuskatsauksen päämääränä on tutkia sitä, mitä ilmiöstä jo tiedetään sekä mitkä ovat ilmiön keskeisimmät käsitteet ja niiden väliset keskinäiset suhteet. Narratiivisen kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on ilmiön ymmärtäminen ja sen kuvaileminen vakuuttavasti ja johdonmukaisesti. Narratiiviselle katsaukselle on tyypillistä, että tutkijan tuntemus aiheesta laajenee hiljalleen ja tietämys tutkimusaiheesta kasvaa kehämäisesti samalla, kun tutkimusaineistoa analysoidaan. Narratiivinen katsaus on tyypiltään vapaampi tiedonhaussa ja aineiston valintakriteerien määrittelyssä. Prosessi perustuukin tutkijan oivalluksiin, jotka muodostuvat siitä, kuinka tutkija yhdistää toisiinsa aineistosta ymmärtämiensä asiat. (Vilkkä 2023, 18.)

Integroiva kirjallisuuskatsaus tunnetaan kirjallisuudessa myös nimellä integratiivinen kirjallisuuskatsaus (Vilkkä 2023, 21). Integroiva kirjallisuuskatsaus perustuu ilmiön mahdollisimman monipuoliseen kuvaukseen ja katsaus sopii myös uuden tiedon tuottamiseen jo tutkitusta aiheesta. Integroiva kirjallisuuskatsaus eroaa systemaattisesta katsauksesta mahdollisuudella väljempään tietojen käsittelemiseen. Tämä mahdollistaa huomattavasti suuremman otoksen keräämisen tutkimuksen kohteena olevasta aiheesta. Ero narratiiviseen katsaukseen on puolestaan se, että integroivaan katsaukseen kuuluu aina lähtökohtaisesti kriittinen tarkastelu. (Salminen 2011, 8.) Tämä katsaus tyyppi edellyttää, että aiheesta on jo olemassa paljon tutkimusta ja se tarjoaa laajan kuvan aihetta käsittelevästä kirjallisuudesta. Lisäksi menetelmä sallii samassa katsauksessa määrällisin ja laadullisin tehdyt tutkimukset analyysin pohjaksi. Katsauksen tekijän päätettäväksi jää myös se, tekeekö hän aiheesta tutkimusta teoreettisiin lähtökohtiin vai empiirisiin havaintoihin pohjautuen vai hyödyntääkö katsauksessa molempia. (Vilkkä 2023, 21.)

Systemaattinen kirjallisuuskatsaus on tiivistelmä rajatun aihepiirin aiempien tutkimusten keskeisimmästä sisällöstä. Katsauksessa tutkija käy läpi runsaasti tutkimusmateriaalia ja pyrkii asettamaan tutkimuksen sekä historialliseen että oman tieteen alansa kontekstiin. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus toimiikin erinomaisesti hypoteesien testaamisessa, tutkimusten esittämisessä tiiviissä

muodossa sekä tutkimusten johdonmukaisuuden arvioimisessa. Sillä voidaan paljastaa myös aikaisemmassa tutkimuksessa esiintyvät puutteet, eli luoda uusia tutkimustarpeita. (Salminen 2011, 9.) Systemaattisen katsauksen aineiston laajuus edellyttää usein monia tutkijoita ja tämän vuoksi tutkimustapa saattaa tuoda haasteita aineiston laajuuteen ja laatuun erityisesti yksin tehdyissä opin- näytetöissä. Tämän vuoksi opin- näytetöissä saattaisi olla mielekkäämpää toteut- ta systemaattinen katsaus niin, että tehdään myönnytyksiä katsauksen laaju- teen ja syvyyteen, mutta ei sen systemaattiseen toteuttamiseen. (Vilka 2023, 23.)

Systemaattisen kirjallisuuskatsauksen alatyyppejä ovat määrällinen ja laadullinen meta-analyysi. Meta-analyysi on siis enemminkin systemaattisen katsauksen tekniikka ja tulosten esittämistapa, kuin varsinainen katsaustyyppi. Meta-analyysin avulla yhdistetään tiedot joko tilastollisesti tai narratiivisesti ja se tarvittaessa yhdistetään systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen tai alkuperäistutkimusten osakokonaisuuteen. Määrällinen meta-analyysi painottuu määrällisten tulosten tai vaikutusten tilastolliseen yhdistämiseen, kun taas laadullinen meta-analyysi pyrkii yhdistämään laadullisella tutkimusmenetelmällä tehtyjen tutkimusten tuloksia lainalaisuuksien löytämiseksi sekä uuden teorian luomiseksi. (Vilka 2023, 26.) Yleensä meta-analyysistä puhuttaessa viitataan kvantitatiiviseen eli määrälliseen meta-analyysiin, joka on metodisesti vaativin kirjallisuuskatsaustyyppi. Menetelmässä yhdistetään kvantitatiivisia tutkimuksia, yleistäen niitä tilastotieteen menetelmin. Meta-analyysin vahvuus on, että suuresta aineis- tosta voidaan tuottaa numeerisia tuloksia. Meta-analyysi vaatii tekijältään vah- vaa osaamista tilastotieteellisestä lähestymistavasta. (Mannila 2021.)

2.2 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyöllä ei ole toimeksiantajaa, vaan opinnäytetyön aiheidea syntyi omakohtaisesta tarpeestani tutustua metsätalouden hoitamiseen. Minusta tuli metsänomistaja alkuvuonna 2024 ja olen joutunut hakemaan tietoa metsän omistamisesta, kirjanpidosta ja verotuksesta monista eri lähteistä. Lisäksi työskentelen tilitoimistossa, joka tekee vuosittain useiden asiakkaiden metsätilojen

kirjanpidot ja veroilmoitukset. Vaikka tietoa on paljon saatavilla, on tarvittavan tiedon seulominen hyvinkin työlästä. Koin tarpeelliseksi koota keskeisimmät asiat yhteen teokseen opinnäytetyöni muodossa. Tulen jatkossakin hoitamaan metsätilojen kirjanpitoa ja tekemään niiden veroilmoituksia, joten syvällinen perehtyminen aiheeseen on etenkin ammatillisesti kannattavaa. Työtäni voivat hyödyntää myös muut tilitoimistoissa ja metsätilojen parissa työskentelevät.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin kuvaileva kirjallisuuskatsaus, jonka avulla etsitään vastauksia aiemmin esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen avulla tutkitaan aiheeseen liittyvää aineistoa, eikä sitä ole tarpeen rajata metodisilla säännöillä. Tutkimuskysymykset ovat väljästi asetettuja ja niihin etsitään vastauksia laajan aineiston pohjalta. Kirjallisuuskatsauksen päämääränä on siis tutkia sitä, mitä aiheesta jo tiedetään sekä laajentaa tutkijan eli kirjoittajan tietämystä metsätilan kirjanpidosta ja verotuksesta. Kirjallisuuskatsauksen tukena toimivat kirjoittajan havainnot sekä kokemus metsätilan talouden hoitamisesta. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen prosessiin kuuluu myös tutkijan oivallukset, jotka muodostuvat siitä, kun tutkija yhdistää aineistosta ymmärtämänsä asiat toisiinsa.

Opinnäytetyössä käytetään materiaaleina kirjanpitoon ja verotukseen liittyvää lainsäädäntöä, fyysisiä ja sähköisiä kirjoja, sähköisiä verkkomateriaaleja, kuten asiantuntija-artikkeleja sekä verottajan ohjeita. Tietoa haetaan Karelia ammattikorkeakoulun kirjastosta ja Karelia Finna-tietokannoista. Lisäksi työn tietopohjana hyödynnetään metsä- ja taloushallintoalan ammattilehtiä ja julkaisuja, joihin kuuluvat muun muassa lehdet: Aarre, MT Metsä, Metsälehti Makasiini, Tilisanomat ja Taloustaito. Teoriatietoa haetaan myös metsäalan toimijoiden, kuten metsänhoitoyhdistysten ja metsäyhtiöiden verkkosivuilta sekä näiden tahojen julkaisemista metsäalan oppaista. Tietoa haetaan hakusanoilla: ”metsäverotus”, ”metsätalouden muistiinpanot”, ”metsän omistaminen”, ”metsäveroilmoitus” ja ”arvonlisäverotus”.

Eri lähteistä kerätyn aineiston pohjalta kootaan keskeisin tieto opinnäytetyön teoriapohjaksi. Tämän tiedon avulla pyritään vastaamaan asetettuihin tutkimuskysymyksiin ja kokoamaan riittävän laaja kokonaiskuva opinnäytetyön rajatusta

aiheesta. Lopuksi käydään läpi tutkimuskysymyksiin peilaavat johtopäätökset sekä pohditaan potentiaalisia jatkotutkimusmahdollisuuksia.

Opinnäytetyön alkuun on koottu käsiteluettelo, jossa avataan lukemisen helpottamiseksi aiheeseen liittyvät keskeiset käsitteet. Lisäksi teoriaosuus aloitetaan käymällä läpi luvussa 3 maatila-käsite sekä eri metsänomistusmuodot. Näiden avulla lukijan on helpompi ymmärtää myöhemmin kirjanpidon ja verotuksen luvuissa esitetyt termit sekä eri omistusmuotojen vaikutukset kirjanpitoon ja verotukseen.

3 Metsätila

3.1 Maatila-käsite

Maatalouden tuloverolain (543/1967) 2 §:ssä määritellään, että maatilalla tarkoitetaan itsenäistä taloudellista yksikköä, jolla harjoitetaan maa- tai metsätaloutta. Maatilalla on merkitystä vero-oikeudellisena käsitteenä etenkin tuloverotuksessa, perintö- ja lahjaverotuksessa sekä kiinteistöverotuksessa (Tieteen termipankki 2024). Maatila-käsite on käytössä myös metsäverotuksessa. Maatilaksi katsotaan tavallisesti tila, johon kuuluu vähintään kaksi hehtaaria maatalous- tai metsämaata. Myös puhtaat metsätilat ovat siis verotuksellisesti maatiloja. (Jauhainen 2024, 30.) Yksityisen metsänomistajan onkin tärkeää ymmärtää, että maatila-käsite liittyy keskeisesti myös metsänomistamiseen ja metsätilojen verotukseen.

Maatila voi koostua useammasta kiinteistöstä ja pääsääntöisesti samassa kunnassa olevat kiinteistöt kuuluvat samaan tilaan. Kiinteistö voi puolestaan koostua yhdestä tai useammasta palstasta. Tällöin myös alle kahden hehtaarin palstat voivat kuulua maatilaan osana isompaa kiinteistöä. Yhdellä omistajalla voi olla myös useita maatiloja. Maatilaan on sidoksissa tiettyjä veroetuuksia ja metsävähennyksiä ja menovarauksia voi tehdä vain maatiloilta saadusta pääomatulost. Lisäksi vain maatilojen metsissä on mahdollista tehdä hankintatyötä.

Hankintatyön 125 kuutiometrin verovapaus on aina maatilakohtainen, vaikka saman omistajan ja puolisoiden omistamat maatilat katsotaan yleensä yhdeksi verotuskokonaisuudeksi. (Jauhiainen 2024, 30.) Hankintatyötä ja siihen liittyvää verovapautta käsitellään tarkemmin luvussa neljä.

3.2 Metsätilan omistusmuodot

Sopivan metsätilan omistusmuodon valitseminen helpottaa metsän käyttöä ja jakaa tarvittaessa vastuuta useammalle omistajalle. Metsänomistusmuodot eroavat toisistaan verotuksellisesti ja toisaalta päätöksenteon kannalta on helppointa, mitä yksinkertaisempi omistusmuoto on. (Metsäkeskus 2024c.) Tilastojen mukaan yleisintä on omistaa metsää yksin tai yhdessä puolison kanssa (Luonnonvarakeskus 2019). Tilan omistus selviää kiinteistön lainhuudosta eli omistusoikeuden kirjauksesta. Lainhuutotodistuksessa ilmoitetaan omistajan nimen perässä omistussuhde murtolukuna. Jos ilmoitettu luku on 1/1, henkilö omistaa tilan yksinään. Lainhuutorekisteriä ylläpitää Maanmittauslaitos. (Metsäkeskus 2024c.)

Metsätila on samalla kiinteistö ja kaikkiin kiinteistöihin kohdistuu omistusoikeuden lisäksi myös hallintaoikeus. Omistus- ja hallintaoikeudet voidaan erottaa toisistaan ja määrätä kuulumaan eri henkilöille. Hallintaoikeus voidaan pidättää esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen yhteydessä joko määrääjäksi tai toistaiseksi. Tämä tarkoittaa siis sitä, että kiinteistön omistusoikeus siirtyy uudelle omistajalle, mutta hallintaoikeus säilyy edellisellä omistajalla. Kiinteistön hallintaoikeutta ei kuitenkaan välttämättä ole kirjattu kiinteistötietojärjestelmään, vaan sen voi joutua selvittämään muista asiakirjoista, kuten kauppa- tai lahjakirjasta. (Metsäkeskus 2024c.) Hallintaoikeuden pidättäminen vähentää kiinteistön arvoa, joten se pienentää kaupasta tai lahjasta maksettavaa veroa (Metsäkeskus 2025b). Hallintaoikeuden pidättämisellä tavoitellaan siis yleensä verohyötyä.

Aina on kuitenkin olennaista tietää, kenelle metsätilan hallintaoikeus kuuluu, sillä se kenelle hallintaoikeus on kirjattu, toimii metsätalouden harjoittajana. Hallintaoikeuden haltijalla on siten oikeus saada metsän tuotto ja tehdä

puukauppoja, lisäksi hallintaoikeuden haltija on verovelvollinen metsätaloudesta. (Verohallinto 2024g.) Pääsääntöisesti hallintaoikeus on kiinteistön omistajalla (Metsäkeskus 2024c). Vaikka hallintaoikeuden pidättämisellä voidaan saavuttaa merkittäviäkin veroetuja kauppatilanteessa, metsäomaisuuden kohdalla hallintaoikeuden pidättämistä kannattaa kuitenkin harkita tarkoin. Jos hallintaoikeus pidätetään edellisellä metsänomistajalla, uusi omistaja ei voi muun muassa vähentää kulujaan verotuksessa, tehdä hankintatyötä omistamassaan metsässä tai hyödyntää metsävähennystä ennen kuin myös hallintaoikeus on siirtynyt. Hallintaoikeuden pidättäminen rajoittaa myös hallintaoikeuden haltijaa ja estää esimerkiksi metsävähennyksen tekemisen. (Metsäkeskus 2025b.) Hallinta- ja omistusoikeuden erottaminen toisistaan vaikuttaa siis erityisesti metsäverotuksessa käytössä olevien vähennysten tekemiseen.

Yksi omistaja

Metsän omistusmuodoista yksinkertaisin ja metsäveroilmoituksen täyttämisen kannalta helpoin omistusmuoto on metsän omistaminen yksin (Mhy 2023). Yksin metsää omistava vastaa itse metsänsä hoidosta, hakkuista ja metsäkiinteistön myynnistä, riippumatta siitä onko henkilö avioliitossa (Jauhiainen 2020). Itsellinen metsänomistaja vastaa myös metsänsä tuloista ja menoista, eikä metsätalouden tulosta voi jakaa mahdollisen puolison kanssa. Metsänomistajan on kuitenkin mahdollista siirtää metsätalouden alijäämää, eli pääomatulojen tappio, aviopuolison verotukseen alijäämähyvityksen muodossa. (Jauhiainen 2024, 24.)

Verotusyhtymä

Verotusyhtymä, tai lyhyemmin yhtymä, on omistusmuoto, jossa yhden tai useamman tilan omistaa kaksi tai useampi henkilö yhdessä. Yhtymäosuudet eli määräosat ilmoitetaan aina murtolukuina ja näiden osuuksien perusteella jaetaan myös yhtymän osakkaiden metsätalouden tulos tai tappio. Tyypillisen verotusyhtymän muodostavat vanhempien ja lasten tai sisarusten yhtymä. Yhtymässä päätöksenteko vaatii aina yksimielisyyden. (Metsäkeskus 2024c.)

Yhtymä voi syntyä monenlaisissa tilanteissa ja siinä voi olla monenlaisia osakkaita. Yhtymä syntyy esimerkiksi silloin, jos vanhemmat lahjoittavat lapsilleen osan omistamastaan metsätilasta. Myös kuolinpesä voidaan muuttaa yhtymäksi

määräosaisella jaolla. Lisäksi perustana yhtymän osakkuudelle voi olla tilan hallintaoikeus. Osakkaiden on huomioitava myös, että yhtymä ei voi omistaa mitään, vaan metsätalouteen tarvittavat koneet ja laitteet on hankittava yhden tai useamman osakkaan nimiin. (Jauhiainen 2024, 25.) Ne voidaan silti kirjata yhtymän menoiksi ja poistoin vähennettäväksi kalustoksi, eli isommiksi investoinneiksi, joiden hankintamenot vähennetään poistoina. Tyypillisiä tällaisia investointeja ovat metsätien rakennusmenot tai puunkorjukseen käytettävä traktori. Poistoina vähennettävän kaluston taloudellinen käyttöaika on yli 3 vuotta. (Verohallinto 2025b.) Yhtymä tekee aina vain yhden veroilmoituksen ja yhtymän tulos jaetaan osakkaiden kesken omistuksien suhteessa. Verotuksellisesti yhtymä on siis vain laskentayksikkö. (Jauhiainen 2024, 25.)

Aviopuolisot omistajina

Aviopuolisoiden yhdessä omistamaa metsää käsitellään verotuksellisesti samalla tavoin kuin yhtymää. Metsätaloudesta saatu tulos jaetaan aviopuolisolle omistusosuuksien suhteessa. Mikäli puolisoilla on yhteisesti tai erikseen omistettuja metsäkiinteistöjä, pidetään metsäomaisuutta yhtenä laskentakokonaisuutena. Osuudet lasketaan omistettujen metsien pinta-alojen perusteella ja ne näkyvät sekä esitäytetyllä veroilmoituksella että OmaVerossa. Tällöin puolisoille riittää yksi jommankumman nimissä oleva y-tunnus ja arvonlisäverovelvollisuus. Niissä tapauksissa, kun puoliso hallinnoi yksin omistamiaan metsiä täysin itsenäisesti ja erillään yhteisestä metsätaloudesta, voi hän antaa niistä oman metsäveroilmoituksen. Tällöin hän tarvitsee oman y-tunnuksen ja hänen on tarvittaessa ilmoitauduttava arvonlisäverovelvolliseksi. (Jauhiainen 2024, 24–25.)

Avopuolisot omistajina

Jos pari asuu avoliitossa ja heillä on yhteinen lapsi, rinnastetaan puoliset avioliitossa oleviin, jolloin myös metsänomistajina heitä kohdellaan kuin avioliitossa olevia. Jos taas avopuolisilla on yksin omistettua metsää, metsänomistaja tekee siitä oman veroilmoituksen. Mikäli avopuolisilla on lisäksi yhteisissä nimissä olevaa metsää, annetaan siitä oma erillinen veroilmoitus. Avopuolisoiden yhdessä omistamaa metsää käsitellään verotuksessa yhtymänä. Avopuolisilla ei ole myöskään mahdollisuutta siirtää metsätalouden alijäämää alijäämähyvityksen muodossa toisen puolison verotukseen. (Jauhiainen 2024, 24.)

Kuolinpesä

Kun henkilö kuolee, hänen omistamansa metsät siirtyvät kuolinpesälle, eli niille henkilöille, joilla on oikeus osallistua kuolinpesän hallintoon. Yleensä kuolinpesän osakkaita ovat mahdollinen leski ja perilliset. Jakamaton kuolinpesä voi toimia metsätalouden harjoittajana ilman määräaikaa, mutta kuolinpesässä tehtävät päätökset vaativat aina osakkaiden yksimielisyyden. (Metsäkeskus 2024c.) Kuolinpesä on myös erillinen verotusyksikkö, jolloin metsätalouden tulot maksetaan kuolinpesälle ja se maksaa mahdolliset verot. Myös alijäämä tai syntynyt tappio kuuluvat kuolinpesälle, eikä niitä voi siirtää osakkaiden verotukseen. Lisäksi metsien hoidosta osakkaille syntyneet kulut kirjataan kuolinpesän verotukseen. Huomion arvoista on myös se, että kuolinpesän metsätalouden tulos jaetaan aina osakkaille omistusosuuksien suhteessa, eikä esimerkiksi tehdyn työpanoksen perusteella. Mikäli osakkaalle halutaan korvata hänen metsänhoidon työpanoksensa, tulee se maksaa työkorvauksena tai palkkana. Kuolinpesän tulos voidaan kuitenkin jakaa osakkaille verottomasti, sillä kuolinpesä on jo hoitanut tarvittavien verojen maksun. (Jauhiainen 2024.)

Kuolinpesä on taloudellisesti järkevä omistusmuoto silloin, kun osakkaat hyötyvät erillisverotuksesta. Tällaista verotuksellista hyötyä voi olla, jos esimerkiksi osakkaiden joukossa on lapsia tai opiskelijoita, tai kuolinpesä saa ansiotuloja esimerkiksi tuulivoimaloista. Usein kuolinpesä kuitenkin kannattaa muuttaa yhtiymäksi tai purkaa kokonaan jakamalla omaisuus osakkaille. Mikäli kuolinpesän omistama tila jaetaan määräaloiksi, lohkomalla osakkaille omat kiinteistöt, myös yhteisomistus purkautuu. (Jauhiainen 2024.)

Yhteismetsä

Yhteismetsä on osakaskiinteistöille kuuluva metsäalue ja sitä hallinnoidaan osakaskunnan yhteisillä päätöksillä. Yhteismetsän osakaskunnan muodostavat osakaskiinteistöjen omistajat ja osakaskunnan tehtävänä on yhteismetsää koskevien asioiden hoidon järjestäminen. Yhteismetsään kuuluvien osakaskiinteistöjen määrä sekä niihin sisältyvien metsäosuuksien määrät voivat vaihdella. (Metsäkeskus 2024c.) Lähtökohta kuitenkin on, että yhteismetsään kuuluu vähintään kaksi osakaskiinteistöä. Osuuksien määrät eli osuusluvut puolestaan määritetään silloin kun yhteismetsää perustetaan. Osuusluku määräytyy, kun

osakkaan luovuttamien tilusten arvon suhteutetaan yhteismetsään siirtyvien kaikkien tilusten arvoon. Näin jokaisen yhteismetsään liittyvän osakkaan osuus on suhteessa yhtä arvokas kuin metsäomaisuuden arvo oli ennen yhteismetsään liittymistä. (Metsäkeskus 2022.)

Yhteismetsän osakkaat muodostavat osakaskunnan, joka on yksityisoikeudellinen oikeushenkilö. Tämä tarkoittaa, että osakaskunta voi muun muassa myydä tai ostaa maa-alueita tai ottaa vastatakseen velkaa, josta osakkaat eivät ole henkilökohtaisessa vastuussa. Osakaskunnan ylintä päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokous, jonka päätökset tehdään enemmistö päätöksinä. Osakkaalla on äänivaltaa kokouksessa osuusluvun määrittämässä suhteessa. (Metsäkeskus 2022.) Yhteismetsä on myös täysin erillinen verovelvollinen, joten se maksaa tuloistaan myös verot. Yhteismetsiä verotetaan kevyemmin kuin yksityisiä metsänomistajia ja yhteismetsän pääomatulojen veroprosentti on aina 26,5 %:ia riippumatta tulojen määrästä. Yhteismetsä maksaa verotettavasta tulostaan verot, jolloin yhteismetsän osakkaille voidaan jakaa tilikauden mahdollista tuloa eli ylijäämää verovapaasti. (Verohallinto 2025c.)

Muista yksityisistä metsänomistusmuodoista poiketen yhteismetsät ovat kirjanpitovelvollisia, jonka vuoksi niiden veroilmoitus annetaan lomakkeella 6 (Yhteisetuus). Yhteismetsän on annettava tuloveroilmoitus neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä ja ilmoitus on annettava riippumatta siitä, mistä tulolähteistä verotettavaa tuloa muodostuu. Yhteismetsille myös määrätään ennakkoerot verovuodelle edellisen toteutuneen verotuksen perusteella. (Verohallinto 2025c.) Yhteismetsä on järkevä omistusmuoto silloin, kun metsäomaisuutta on kohtalaisen paljon ja sitä hallinnoi esimerkiksi laaja suku. Yhteismetsää suunnitellessa on kuitenkin hyvä huomioida, että osakkaat eivät ole oikeutettuja verovapaaseen hankintatyöhön (luku 4.2) yhteismetsässä. (Jauhiainen 2024, 25.)

3.3 Metsätalouden aloittaminen

Y-tunnuksen hakeminen

Metsätalouden harjoittajia ovat metsää omistavat yksityishenkilöt, kuolinpesät ja puoliset yhdessä. Uuden metsänomistajan on haettava y-tunnusta metsäasioiden hoitamista varten. Y-tunnusta haetaan Verohallinnolta perustamisilmoituksen paperilomakkeella Y3 (liite 1). Lomake löytyy Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän (YTJ:n) sivuilta, josta sen voi ladata omalle tietokoneelle täyttämistä varten. Perustamisilmoitus Y3:n lisäksi tulee täyttää myös erillinen henkilötietolomake (liite 1). Täytetyt lomakkeet tulostetaan ja allekirjoitetaan sekä postitetaan verohallinnolle. Y-tunnuksen saa yleensä jo parin päivän päästä ilmoituksen jättämisestä ja sen voi käydä tarkistamassa YTJ:n yritys- ja yhteisöhaussa. (YTJ 2024.)

Mikäli henkilö on jo aiemmin harjoittanut maa- tai metsätaloutta tai elinkeinotoimintaa, tehdään perustamisilmoituksen sijaan muutosilmoitus joko sähköisesti tai Y6-lomakkeella ja henkilötietolomakkeella. Tällöin myös käytetään samaa y-tunnusta kuin aiemminkin. Perustamisilmoituksen voi tehdä sähköisesti, jos ilmoittautuu Verohallinnon rekistereiden lisäksi myös PRH:n kaupparekisteriin. (YTJ 2024.) Aloittavalle metsänomistajalle eli alkutuottajalle riittää kuitenkin y-tunnuksen hakeminen Verohallinnolta sekä mahdollinen hakeutuminen arvonlisäverovelvolliseksi. Tällöin hakemus on siis tulostettava YTJ:n sivuilta ja lähetettävä Verohallinnolle paperisena, eikä ilmoitusta voi lähettää sähköisesti.

Arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuminen

Arvonlisäverovelvollisuuden alaraja on 15 000 euroa vuonna 2024 ja vuoden 2025 alussa raja nousee 20 000 euroon (Verohallinto 2024c). Tämä tarkoittaa metsänomistajan kohdalla, että jos metsästä saadut vuotuiset puun myyntitulot ylittävät kyseisen raja-arvon, metsänomistajan tulee ilmoittautua arvonlisäverovelvolliseksi. Metsänomistaja voi kuitenkin hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi vaikka raja-arvo ei täytyisikään. Arvonlisäverovelvollisuudesta voi olla metsänomistajalle suurta taloudellista hyötyä, eikä sitä siksi kannata vältellä monimutkaisesta byrokratian pelossa. Metsänomistajan arvonlisäverovelvollisuus on

yksinkertaisempi asia, kuin moni metsänomistaja olettaa. (Puusta Puuhun Oy 2024a.)

Uusi metsänomistaja voi hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi samalla, kun hakee y-tunnusta metsäasioiden hoitamiseksi. Myöhemmin arvonlisäverovelvolliseksi voi ilmoittautua tai hakeutua tekemällä YTJ:ssä tai OmaVerossa muutostoimituksen. (Puusta Puuhun Oy 2024a.) Arvonlisäverovelvolliseksi merkitseminen Verohallinnon arvonlisäverovelvollisten rekisteriin kestää yleensä noin kolme viikkoa (YTJ 2024). Arvonlisäverovelvollisuuden tarjoamia hyötyjä metsänomistajan kannalta tarkastellaan lähemmin metsäverotuksen yhteydessä, 6. luvussa.

4 Metsätalouden kirjanpito

4.1 Muistiinpanovelvollisuus

Kirjanpitolain (1336/1997) 1 §:ssä määritellään, että luonnollinen henkilö, lukuun ottamatta maatilatalouden ja kalastuksen harjoittajia, on kirjanpitovelvollinen harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta. Kirjanpitovelvollisuus koskee myös ammatinharjoittajan toimintaa jatkavaa kuolinpesää ja konkurssipesää. Kirjanpitolain 1 §:ssä määritellään myös, että ammatin- ja liikkeenharjoittaja ei ole velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa, mikäli sekä päättyneellä, että sitä edeltäneellä tilikaudella on täytynyt enintään yksi seuraavista edellytyksistä:

1. taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
2. liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa, tai
3. palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Yksityiset metsänomistajat eivät ole Suomessa kirjanpitovelvollisia, sillä metsänomistajan harjoittamaa metsätaloutta ei katsota yritystoiminnaksi verotuksessa (Maa- ja metsätalousministeriö 2024). Yksityisen metsänomistajan ei siis sen vuoksi tarvitse myöskään pitää kahdenkertaista kirjanpitoa.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/95) 12 § määrittelee, että metsätaloutta harjoittavan verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot. Sama muistiinpanovelvollisuus koskee Tuloverolain (1535/1992) 55 §:ssä tarkoitettua metsälahjavähennystä vaativaa metsänomistajaa myös silloin, kun metsätaloutta harjoitetaan metsätilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun. Muistiinpanojen on lain mukaan perustuttava tositteisiin, jotka verovelvollisen on säilytettävä kuusi vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Metsälahjavähennykseen liittyviä muistiinpanoja tositteineen on sen sijaan säilytettävä Tuloverolain 55 d §:ssä säädetyn valtioneuvoston määräämän takia 10 vuotta tuen myöntämisaikankohdasta. (Laki verotusmenettelystä 12 §.) Metsänomistaja ei siis sido kirjanpitovelvollisuus, mutta metsänomistajan on huolehdittava muistiinpanojen tekemisestä ja säilyttämisestä asianmukaisella tavalla. Metsätalouden kirjanpidolle ei ole myöskään määrämuotoisuutta, mutta kirjanpidon on oltava johdonmukaista eli vuosittaisten kirjausten on noudatettava samoja periaatteita (Maa- ja metsätalousministeriö 2024).

Kaikista metsätalouden verotukseen kirjattavista menoista on oltava tosite eli kuitti, selvitys tai todistus. Menot ja tulot kirjataan aikajärjestykseen sitä mukaa kun ne syntyvät ja kirjaukset numeroidaan juoksevasti. On tärkeää muistaa laittaa sama numero kirjausta vastaavaan kuittiin tai muuhun tositteeseen, jotta muistiinpanot pysyvät järjestyksessä. Arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan tulee myös huomioida, että bruttosummat ovat arvonlisäverollisia, joten metsätalouden summat tulee jakaa arvonlisäverottomiin hintoihin ja eritellä hintoihin sisältyvät arvonlisäverot verokannoittain. Apuna muistiinpanojen kirjaamiseen voi hyödyntää valmiita kirjanpito-aulukoita, tällainen löytyy esimerkiksi Metsänhoitoyhdistyksen metsänomistajan vero-oppaan lopusta. (Mhy 2023.) Myös eri metsäalan toimijat tarjoavat omia sovelluksiaan metsäasioiden hoitoa helpottamaan. Muistiinpanoja voi toki tehdä perinteisestikin ruutupaperille tai kasata Excel-taulukkoon.

4.2 Kassaperiaate

Kirjanpitolain (1336/1997) 2. luvun 3 §:n mukaan menon kirjaamisperusteena on tuotannontekijän vastaanottaminen ja tulon kirjaamisperusteena suoritteen luovuttaminen, tätä kutsutaan suoriteperusteeksi. Meno tai tulo saadaan myös kirjata veloitukseen eli laskuperusteeseen tai maksuun eli maksuperusteeseen perustuen. Mikäli menot ja tulot kirjataan maksuperusteen mukaan, on ostovelat ja myyntisaamiset voitava jatkuvasti selvittää. (Kirjanpitolaki 2:3 §.) Kirjanpito-velvollisuus määrää sen, miten tulot ja menot jaksotetaan ja mitä kirjaamisperustetta noudatetaan. Mikäli verovelvollinen on kirjanpitovelvollinen, noudatetaan elinkeinotulon verotuksessa suoriteperustetta. (Verohallinto 2022.) Kuten aiemmin todettiin, yksityisellä metsänomistajalla ei siis ole kirjanpitovelvollisuutta, lukuun ottamatta yhteismetsää, joten yksityiset metsänomistajat voivat kirjata tulot ja menot kassaperiaatetta noudattaen.

Koska metsänomistajat eivät pääsääntöisesti ole kirjanpitovelvollisia, metsänomistajien ei siten tarvitse ymmärtää debitejä ja kreditejä eikä käyttää erillisiä kirjanpidon tilejä. Riittää, kun sekä tulot että menot kirjataan ylös. (Puusta Puhun Oy 2024b.) Metsänomistaja kirjaa siis tulonsa ja menonsa kassaperiaatteen mukaan eli meno kirjataan sille päivälle, kun se on maksettu ja tulo sille päivälle, kun se on saatu (Mhy 2023). Kassaperiaate toimiikin pääsääntönä tulojen jaksottamisessa ja Tuloverolain 110 §:n mukaan tulo katsotaan sen verovuoden tuloksi, jolloin se on kirjattu verovelvollisen tilille. Kassaperiaatteen mukaan myös etukäteen saadut tulot verotetaan sinä vuonna, kun ne ovat tilille tulleet. (Verohallinto 2022.) Etenkin vuoden vaihtuessa kannattaa olla tarkkana kumman vuoden puolella maksu on suoritettu, jotta tulo tai meno kohdistuu oikealle verovuodelle.

5 Metsätalouden tulot ja menot

5.1 Tulonlähteet

Tuloverotuksessa luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien tulot jaetaan kahteen tulolajiin, ansio- ja pääomatuloihin (Tuloverolaki 1535/1992, 43 §). Niitä voi kertyä maatalouden, elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan eli henkilökohtaisten tulojen tulolähteistä. Eri tulolähteiden tulot lasketaan erikseen ja metsänomistaja voi saada tuloja kaikista kolmesta eri tulonlähteestä. Tavallisesti metsätalous kuuluu henkilökohtaisten tulojen tulolähteeseen ja tällöin metsätalouden tulot verotetaan pääomatuloina, pois lukien hankintatyön arvo. (Jauhiainen 2024, 30.) Hankintatyötä ja sen arvon määrittämistä käsitellään luvussa 5.2.

Metsätalous voi kuulua myös elinkeinotoiminnan tulonlähteeseen, muttei koskaan maatalouden tulonlähteeseen, vaikka metsätaloudesta voikin kertyä myös maatalouden tulona verotettavaa tuloa. Maatalouden tulot käsitellään kuitenkin metsäverotuksessa toisesta tulonlähteestä siirrettävinä tuloina. Tällaisia tuloja ovat esimerkiksi metsätalouden koneilla tehdyt urakkatyöt. Siitä huolimatta, että eri tulonlähteiden tulot lasketaan erikseen, voidaan niiden tuloja ja tappioita yhdistää henkilöverotuksessa, silloin kun on kyse luonnollisesta henkilöstä tai kuolinpesästä. Verovelvollisen on kuitenkin aina esitettävä vaatimus tappion vähentämiseksi toisen tulonlähteen tuloista, sillä vähennystä ei tehdä automaattisesti. Vain pääomatulojen tappio voidaan vähentää alijäämähyvityksenä ansiotulojen veroista ilman erillistä vaatimusta. (Jauhiainen 2024, 30.)

Puukauppamuodot

Puun myynnin yhteydessä metsänomistaja törmää usein termeihin pystykauppa, hankintakauppa ja käteiskauppa. Pystykaupalla tarkoitetaan puukauppaan, jossa ostaja huolehtii hakkuusopimuksessa määritellyn puutavaran hakkuusta ja kuljettamisesta. Puu myydään siis silloin, kun se on vielä metsässä pystyssä. Tällöin puun kauppahinta sisältää vain puun kantoraha-arvon, eli pystyssä olevan puun hinnan. (Verohallinto 2024d.) Hankintakauppa tarkoittaa puukauppaan, jossa puun myyjä sitoutuu toimittamaan kauppakirjassa sovitut

puutavaramäärät ja -lajit sovittuun luovutuspaikkaan sovittuna aikana. Myyjä on hankintakaupassa vastuussa kaupan ehtojen täyttymisestä sekä korjuun kustannuksista. (Verohallinto 2025a.) Käteiskaupassa puolestaan myyjä myy puut valmiiksi myyntipaikalle kuljetettuna, ilman etukäteissopimusta. Sekä hankinta että käteiskaupassa kauppahinta sisältää puun hinnan eli kantoraha-arvon lisäksi korvauksen puutavaran valmistuksesta ja kuljetuksesta. (Verohallinto 2024d.)

5.2 Hankintatyö

Hankintatyöksi kutsutaan metsänomistajan tai hänen perheenjäsenensä itse tekemää, myyntiin menevän puun korjuutyötä. Hankintatyön arvo on Tuloverolain (1535/1992, TVL) 63 §:n mukaan tekijälleen veronalaista ansiotuloa. Hankintatyötä voidaan TVL 63 §: 1 momentin mukaan tehdä vain maatilán metsästä tapahtuneen puun myynnin yhteydessä. (Verohallinto 2021.) Omaan käyttöön tehtyjen puiden korjuu, esimerkiksi polttopuiden teko, ei siis ole hankintatyötä. Puukaupan yhteydessä hankintatyölle lasketaan arvo, joka vähennetään puukaupan arvosta. Hankintatyön arvo siis pienentää puun verotettavaa myyntituloa. (Jauhiainen 2024, 87.) Hankintatyötä voi tehdä metsänomistaja itse, metsänomistajan puoliso, henkilö, jolla on hallintaoikeus metsään, kotona asuva, ennen verovuotta 14 täyttänyt metsänomistajan oma lapsi, tai kuolinpesän tai verotusyhtymän osakkaat perheenjäsenineen (Verohallinto 2025a). Jos korjuutyötä tekee muu kuin edellä mainittu hankintatyöhön oikeutettu henkilö, ei hänen tekemänsä työ ole hankintatyötä, eikä siitä synny verotuksessa vähennettävää hankintatyön arvoa (Jauhiainen 2024, 87).

Hankintakaupoissa myyntitulo jaetaan kahteen osaan eli puun myynnistä saatuun pääomatuloon ja hankintatyön tekijän oman työn arvoon, joka puolestaan verotetaan tekijän ansiotulona. Hankintatyön arvo on kuitenkin verovapaata 125 m³:n puumäärään asti. Tämä tarkoittaa sitä, että jos hankintakaupalla myydyn puun määrä ei ylitä 125 m³, ei hankintatyöstä tarvitse maksaa ansiotuloveroja. Hankintatyön tekijä maksaa siis ansiotuloveroa vain 125 m³ ylittävältä osalta. Hankintatyön verovapaus on maatila- ja vuosikohtainen eli, jos henkilö omistaa

useamman maatilaa, saa hän jokaisella omistamallaan tilalla tehdä 125 m³ hankintatyötä verovapaasti saman vuoden aikana. (Verohallinto 2025a.)

Hankintatyön arvoksi arvioidaan se rahamäärä, joka samasta työstä olisi maksettu palkatulle henkilölle. Hankintatyön arvon määrittämiseen vaikuttaa valmistettu puulaji, koko sekä kuljetusmäärä. Laskentaperusteena käytetään paikkakunnalla maksettua metsäalan työehtosopimusten mukaisia palkkoja tai keskimääräisiä taksoja. (Verohallinto 2025a.) Nämä verottajan määrittelemät keskimääräiset taksat verovuodelle 2024 on esitetty taulukossa 1.

Puutavaralaji	Valmistus, euroa/m ³	Kuljetus, euroa/m ³
Mäntytukki	6,39	2,51
Mäntykuitu	14,76	2,59
Kuusitukki	8,25	2,54
Kuusikuitu	15,44	2,75
Koivutukki	6,09	2,88
Koivukuitu	13,65	3,02
Energiapuu (kokopuu)	9,10	4,72
Halot ja klapit	30,94	3,02
Haketus	4,83	-
Hake	-	3,02

Taulukko 1. Hankintatyön arvo puutavaralajeittain vuonna 2024 (Verohallinto 2025a).

Metsätalouden tulot kohdistuvat pääsääntöisesti sille vuodelle, jolloin puunmyynnistä saadut tulot maksetaan, vaikka korjuu tapahtuisi eri vuoden puolella. Hankintatyön osalta kohdistamisen ratkaisee työn tekemisajankohta, ei siis puutavaran luovutushetki tai kauppahinnan suoritus. Tämän takia hankintakauppa ja siihen kohdistuva hankintatyö voivat jakautua eri vuosille. Hankintatyö voidaan siis verottaa ansiotulona eri vuonna kuin puun myynti verotetaan pääomatulona. (Verohallinto 2025a.) Koska hankintatyön arvo voidaan kuitenkin

vähentää hankintakaupan kauppahinnasta, hankintatyön arvo voidaan jättää niin sanotusti uinumaan, jolloin se vähennetään verotuksessa vasta sinä vuonna, kun kaupasta saadaan maksu. Hankintatyön arvoa koskevat tiedot tulee kuitenkin antaa metsätalouden veroilmoituksella hankintatyön teko vuonna. (Jauhiainen 2024, 92.)

Hankintatyön kustannukset vähennetään verotuksessa pääomatuloon kohdistuvina tulonhankkimismenoina. Jos hankintakaupan yhteydessä puun korjuun ja kuljetuksen on suorittanut urakoitsija tai henkilö, joka ei ole oikeutettu hankintatyöhön, maksetut korvaukset vähennetään metsätalouden pääomatuloista tulonhankkimisvähennyksenä. (Verohallinto 2025a.)

5.3 Tulolajit

Pääomatulot

Metsätaloudessa luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien tyypillistä pääomatuloa ovat pysty-, hankinta- tai käteiskaupasta saadut tulot. Pääomatuloa kertyy niin tukeista, kuitupuusta, haloista kuin hakkuutähteistäkin saaduista myyntituloista. Lisäksi myös esimerkiksi joulupuiden ja koristehavujen myyminen katsotaan metsätalouden pääomatuloksi. (Tuloverolaki 1535/1992, 2:43 §.) Puunmyyntituloa ovat myös kaikki puukauppaan sisältyvät hintalisät, jotka on saatu rahana tai rahanarvoisena etuutena. Pääomatuloja ovat myös metsästä saadut vakuutus- ja vahinkokorvaukset, kuten hirvivahinkokorvaukset tai vakuutuksesta maksetut lumituhokorvaukset. Muiksi pääomatuloiksi lasketaan esimerkiksi kulkuoikeuden käytöstä maksettu korvaus. (Jauhiainen 2024, 38.) Pääomatulojen veroprosentti on 30 % ja 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 % (Verohallinto 2024d).

Metsätalouden pääomatuloa ovat myös valtion maksamat metsätalouden tuet, joihin kuului aikaisemmin Kemera-tuki ja nyt vuonna 2024 vaiheittain aloitettu Metka-tuki. Tukea saa valtiolta monenlaisiin metsän- ja luonnonhoidon töihin, kuten taimikon ja nuoren metsän hoitoon, terveyslannoituksiin, suometsän hoitoon ja kulotukseen. (Metsäkeskus 2024d.) Metsätalouden pääomatuloksi

katsotaan myös tulolähdesiirrot eli puutavaran siirto omaan, maatalouden tai metsätalouden käyttöön. Omasta metsästä otetun puutavaran kantoraha-arvo on verotettavaa tuloa silloin, kun puuta on käytetty esimerkiksi asunnon tai mökin rakentamiseen. (Jauhiainen 2024, 38.)

Hankinta- ja käteiskaupan osalta puun myyntitulo on kokonaan pääomatuloa, jos puutavaran hakkuun ja kuljetuksen hoitaa ulkopuolinen henkilö tai esimerkiksi metsänhoitoyhdistys. Jos taas puun myyjä tekee hakkuu ja kuljetustyön eli hankintatyön itse, metsätalouden pääomatulo lasketaan vähentämällä puun myyntitulosta hankintatyön arvo. Hankintatyön arvo voidaan vähentää vain metsätalouden pääomatulosta. Jos siis puuta myydään esimerkiksi mökkitontilta, puun myyntiä ei veroteta metsätalouden pääomatulona vaan muuna pääomatulona ja tällöin hankintatyön arvoa ei voi vähentää. (Verohallinto 2024d.)

Ansiotulot

Metsää omistavan luonnollisen henkilön ansiotuloa on omatoimisen puunkorjuun eli omassa metsässä tehdyn hankintatyön tekijän oman työn arvo. Myös tilanteessa, jossa kuolinpesä tai yhtymä maksaa osakkaalleen metsätöiden teosta korvausta, on se ansiotuloa. Lisäksi, jos metsänomistaja tekee töitä vieralle esimerkiksi raivaussahalla, on työstä saatu palkka ansiotuloa. (Jauhiainen 2024, 39.)

Maatalouden tulot

Metsänomistajalla voi olla myös maatalouden tuloiksi katsottavia ansioita. Esimerkiksi metsätalouden kalustolla tehty puunajo tai muusta koneurakoinnista saatu korvaus ovat maatalouden tuloa. Myös puun jatkojalostamisesta, kuten sahaamisesta laudoiksi tai jätkänkynttilöiden teosta, saadut myyntitulot ovat maatalouden tuloa. (Verohallinto 2024e.) Samoin tilanteessa, jossa ostetaan esimerkiksi naapurilta puuta ja tehdään niistä myyntiä varten polttopuuta. Polttopuista saatu tulo on maatalouden tuloa ja samoin puiden ostohinta maatalouden menoa. (Jauhiainen 2024, 39.)

Maatalouden tuloja ovat myös erilaiset korvaukset, kuten hiilensidontakorvaus ja hakkuiden myöhästyttämisestä maksettava suojelukorvaus. Lisäksi myös

tervasta, jäkälästä tai varvuista saatu tulo on maatalouden tuloa. Näin ollen pelkän metsäkiinteistön omistajakin voi joutua täyttämään myös maatalouden veroilmoituksen. (Jauhiainen 2024, 39.)

Maatalouden tuloja olivat aiemmin myös metsätilan maista saadut vuokratulot, joita voi kertyä esimerkiksi tuulivoimalan tai radiomaston tontista tai metsästys- tai kalastusoikeuksien vuokraamisesta. Vuoden 2025 alussa maatalous- ja metsämaan vuokratulojen verotus muuttui ja tästä alkaen näitä vuokratuloja verotetaan henkilökohtaisena pääomatulona. Vuoden 2024 vuokratulot ilmoitetaan kuitenkin vielä maatalouden veroilmoituksella. Jatkossa metsätalouden vuokratulot ilmoitetaan henkilöverotuksen puolella, esitäytetyllä veroilmoituksella muiden vuokratulojen tapaan, ei siis metsätalouden veroilmoituksella. (Verohallinto 2024h.)

Elinkeinotoiminnan tulot

Metsästä voidaan saada myös elinkeinotoiminnan tuloja, silloin kun metsän tuotteita jalostetaan tai metsäurakointia harjoitetaan elinkeinotoimintana (Verohallinto 2024e). Elinkeinotoiminnan harjoittaminen vaatii perustamisilmoituksen tekemistä Y3-lomakkeella (liite 1) sekä toiminimen tai yrityksen rekisteröintiä. Metsänomistajan harjoittama elinkeinotoiminta voi olla joko pää- tai sivutoimista. Elinkeinotoiminnan tuloja voivat näin olla esimerkiksi vieraalle tehdyt raivaussahatyöt, puutavaran sahaus ja muu jatkojalostus. (Jauhiainen 2024, 39.)

Verovapaat tulot

Verovapaita tuloja ovat muun muassa suojelualuekorvaukset, jotka perustuvat luonnonsuojelulain mukaisiin rauhoittamispäätöksiin (Verohallinto 2024e). Silloin kun suojelukohde jää omistajalleen, on saatu korvaus verovapaata tuloa, eikä sen tuloja tarvitse ilmoittaa verottajalle. Jos taas alue on myyty suojelualueeksi valtiolle, on myynnistä saatu luovutusvoitto myös verovapaata. Tällöin on kuitenkin tehtävä luovutusvoittoveroilmoitus. (Jauhiainen 2024, 43.) Myös luonnontuotteiden, kuten käpyjen, marjojen tai sienien keräilytuotot ovat verovapaita, paitsi silloin kun tulo katsotaan maksetuksi palkkana (Verohallinto 2024e). Lisäksi myös yhteismetsien tai jakokuntien osakkailleen jakamat ylijäämän palkatukset tai muut vastaavat tulot ovat verovapaita, sillä kyseessä on itsellinen

verotusyksikkö, joka on jo maksanut tuloistaan verot. Myös kuolinpesän osakkaalleen jakama tulo on verovapaata, sillä kuolinpesä on maksanut tuloista jo verot. (Jauhiainen 2024, 44.)

Omaan käyttöön otettu puu

Jos metsästä otetaan puuta yksityistalouden käyttöön, esimerkiksi asuinrakennuksen tai saunan rakentamiseksi, on puutavaran arvo verotettavaa metsätalouden pääomatuloa. Omaan käyttöön otetun puun arvona käytetään kantaraha-arvoa. Poikkeuksena kuitenkin on, että omasta metsästä asuinrakennuksen lämmitykseen otettu polttopuu on verovapaata, eikä puun omaan käyttöön ottoa tällöin ilmoiteta veroilmoituksella. (Järvinen 2025, 36.) Jos taas puu menee maatalous käyttöön, merkitään se metsäveroilmoituksella maatalouskäyttöön otetuksi puuksi ja puun arvona käytetään myös tässä tapauksessa kantaraha-arvoa. Elinkeinotoiminnan käyttöön otettu puutavara puolestaan arvostetaan käypään arvoon eli hankintakaupan mukaiseen hintaan ja se katsotaan metsätalouden pääomatuloksi. (Verohallinto 2024e.)

5.4 Tulojen ilmoittaminen

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät ilmoittavat metsästä saadut puun myyntitulot Metsätalouden veroilmoituksella, lomakkeella 2C (liite 2) ja yhteismetsät lomakkeella 2Y Yhteisetuus. Myynnit ilmoitetaan aina sen vuoden tuloksi, jonka aikana maksu on saatu, huolimatta siitä, että varsinainen hakkuu olisi tehty eri vuoden puolella. (Verohallinto 2024d.) Samoin puukaupasta saadut ennakkomaksut kirjataan verovuoden tuloksi, vaikka kaupan kohteena olevat puut olisivat yhä metsässä. Puun korjausajankohdalla ei siis ole merkitystä tulojen kirjaukseen. (Jauhiainen 2024, 44.) Hankintakaupan maksujen suhteen menetellään samalla tavalla, mutta hankintatyön arvon suhteen ratkaisevaa on tekoajankohta. Hankintatyöt kirjataan siis tekovuodelle, vaikka maksu tehdyistä puista tulisi vasta seuraavana vuonna. Tämän takia hankintatyö voidaan verottaa ansiotulona ja puun myynti pääomatulona eri vuosina, vaikka kyse olisi samasta puukaupasta. (Verohallinto 2025a.)

Arvonlisäverovelvollinen metsänomistaja ilmoittaa metsäveroilmoituksella myyntitulot ilman arvonlisäveron osuutta ja ilmoittaa arvonlisäverot erikseen arvonlisäveroilmoituksella. Puolestaan, jos metsänomistaja ei ole hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi, ilmoitetaan koko kauppahinta metsätalouden veroilmoituksella. Tällöin puun ostaja tilittää arvonlisäverot suoraan valtiolle. (Verohallinto 2024d.)

Puun myyntitulojen lisäksi myös metsästä saadut muut tulot, kuten metsätalouden tuet ja metsävakuutuksesta saadut korvaukset ilmoitetaan myös metsätalouden veroilmoituksella. Vakuutuskorvaukset ilmoitetaan vähentämättä vakuutusyhtiön toimittamaa ennakkopidätystä ja ne ilmoitetaan sen vuoden tuloksi, jonka aikana korvaus on maksettu. (Verohallinto 2024e.) Maatalouden tulojen osalta, siinä missä maanviljelijät voivat jakaa maatalouden tulon ansio- ja pääomatuloksi, metsänomistajille maatalouden tulo on yleensä kokonaan ansiotuloa (Jauhiainen 2024, 39).

Puun ostaja huolehtii ja toimittaa puukauppaan liittyvien maksujen ennakkopidätyksen, joka tehdään maksusuorituksen arvonlisäverottomasta osuudesta. Puun myyjänä toimivan metsänomistajan ei siis tarvitse ilmoittaa erikseen ennakkopidätysten tietoja tuloveroilmoituksella, sillä Verohallinto saa niistä tiedot puun ostajalta. Kuitenkin puun myyntitulot on aina ilmoitettava metsätalouden veroilmoituksella 2C (liite 2). (Verohallinto 2024d.)

Alijäämähyvitys

Jos henkilölle ei kerry vuoden aikana pääomatuloja, jollaisia siis suurin osa metsätalouden tuloista on, tai syntyneitä kuluja on enemmän kuin tuloja, voidaan syntynyt alijäämä vähentää verovelvollisen henkilökohtaisen verotuksen ansiotuloista alijäämähyvityksenä. Näin ollen metsätalouden menot saa verotuksessa vähennykseksi, vaikka metsätaloudesta ei olisikaan tuloja kyseisenä vuonna. (Jauhiainen 2024, 44.) Verohallinto tekee alijäämähyvityksen automaattisesti ansiotulojen veroista ja sen suuruus on 30 prosenttia alijäämästä. Alijäämähyvityksen enimmäismäärä on henkilöä kohden 1 400 euroa ja puoliset voivat hakea hyvityksen kaksinkertaisena, lisäksi lapsista saa vielä 400 tai 800 euron lisäyksen. (Verohallinto 2024f.) Näin ollen perheellisen metsänomistajan

alijäämähyvitys voi olla jopa 3 600 euroa vuodessa, mikä syntyy 12 000 euron alijäämästä. Alijäämää voi metsätalouden kulujen lisäksi kertyä henkilön muista pääomatulojen hankintamenoista sekä kyseisen vuoden maatalouden tai elinkeinotoiminnan tappioista. (Jauhiainen 2024, 44.) Alijäämähyvityksen enimmäismäärästä se osa, jota ei voida vähentää henkilön omassa verotuksessa, voidaan siirtää puolisolle. Esimerkiksi tilanteessa, jossa henkilöllä ei ole riittävästi ansiotuloista määrättyjä veroja alijäämähyvityksen vähentämiseen, voidaan henkilön vaatimuksesta alijäämähyvitys siirtää puolisolle. (Verohallinto 2024f.)

5.5 Metsätalouden menojen kirjaaminen

Kaikki metsätalouden kulut ovat vähennyskelpoisia metsätalouden verotuksessa, mutta metsänomistajan on itse huolehdittava, että kulut tulevat kirjatuiksi vähennyksiin. Jos kuluja ei merkitä veroilmoitukseen, jäävät ne vähentämättä. Kulut kannattaa aina kirjata vähennykseksi, vaikka tuloja ei olisikaan, sillä kulujen vähennyskelpoisuus ei ole riippuvainen metsätalouden tuloista. Metsätalouden kulut luokitellaan kolmeen luokkaan: vuosimenoihin, poistoihin ja toisesta tulonlähteestä siirrettäviin menoihin, jotka tulevat pääosin maatalouden tulonlähteestä. (Jauhiainen 2024, 48.)

Metsätalouden menoista on aina oltava kuitti, selvitys tai todistus, jos meno halutaan kirjata verotukseen. Metsätalouden kirjanpidossa menot kirjataan aikajärjestykseen ja kuitit numeroidaan juoksevasti. Kuitit pitää arkistoida hyvin, sillä metsätalouden muistiinpanoilla on kuuden vuoden säilytys velvollisuus. Huonosti säilyvät kuitit, kuten bensa-automaattien kuitit, kannattaa kopioida ja liittää arkistoon alkuperäisen kuitin kanssa. Jos kulu on metsätalouteen selkeästi liittyvä, ei sitä tarvitse erikseen perustella, esimerkiksi pienkonebenssiinin osto, jos verovuoden aikana on tehty metsänraivausta. Jos kuitenkin kuitista ei selkeästi käy ilmi mihin tarkoitukseen se on ostettu, kannattaa kuittiin kirjoittaa ylös lyhyt kuvaus hankinnan tarkoituksesta. Etenkin metsäkäyttöön otettujen rakennusten ja koneiden hankinta kannattaa perustella tarkasti. Lisäksi metsäkäyttöön otetun pakettiauton, moottorikelkan tai mönkijän ajoista täytyy pitää

käyttöpäiväkirjaa, josta kaikki ajot selviävät. Kuitit, menojen selvitykset ja perustelut täytyy säilyttää, mutta niitä ei tarvitse liittää veroilmoitukseen. Verohallinto pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä, jolloin tositteiden on oltava saatavissa. (Jauhiainen 2024, 48–49.)

5.6 Vuosimenot

Palkkauskulut

Tuloverolain (1535/1992) 56§:n mukaan metsätalouden pääomatuloon kohdistuvia menoja ovat muun muassa metsätaloudessa työskennelleiden henkilöiden palkat ja työkorvaukset. Metsätalouden palkkauskulut, mukaan lukien palkka, työkorvaus sekä muut oheiskulut, kuten vakuutukset ja ateriakustannukset, ovat vähennyskelpoisia metsätalouden verotuksessa. Poikkeuksena kuitenkin on, että puolisolle tai alle 15-vuotiaalle omalle lapselle maksettu palkka ei ole vähennyskelpoista. Lisäksi oman työn arvo on vähennyskelpoinen vain hankintatyössä. Metsätalouden töistä maksettavasta palkasta on maksettava myös palkkaan liittyvät normaalit palkan sivukulut, kuten mistä tahansa muustakin ansiotulosta. Palkan lisäksi voidaan maksaa myös matkakorvausta. (Jauhiainen 2024, 74.)

Työkorvaus

Työkorvaus on työstä saatava korvaus, joka ei ole palkkaa. Työkorvausta maksetaan satunnaisesti tehdystä työstä ja sitä voidaan maksaa esimerkiksi yrittäjälle tai metsää omistavan kuolinpesän tai yhtymän osakkaalle. Työkorvaus eroaa palkkauksesta sillä, ettei työkorvauksesta makseta lainkaan sivukuluja. Työkorvaus onkin palkkaa huomattavasti yksinkertaisempi tapa maksaa työstä. Saajalleen työkorvaus on kuitenkin normaalia ansiotuloa, josta maksajan on tehtävä ennakkopidätys sekä ilmoitus tulorekisteriin, mikäli suorituksen saaja ei ole yrittäjä. Yrittäjälle työkorvaus maksetaan yrittäjän laskun mukaisesti, eikä ennakkopidätystä tai ilmoituksia tarvita. (Jauhiainen 2024, 128.)

Talkookulut

Jos metsänomistaja teettää talkoilla esimerkiksi taimien istutusta, voidaan talkookulut vähentää tietyiltä osin metsätalouden kuluina. Metsätalouden talkoolaisten tapaturmavakuutus on kokonaan vähennyskelpoinen kulu ja lisäksi, jos talkoissa on tarjottu syötävää ja juotavaa, voidaan tarjoiluista vähentää henkilöä kohden 8,50 euroa/päivä, summa ei sisällä arvonlisäveroa. Talkoiden järjestämisestä kannattaa kirjata muistiin osallistujat sekä talkoiden tarjoilut. (Metsäkeskus. 2024e.)

Matkakulut

Metsätalouteen liittyvät matkakustannukset ovat metsätalouden pääomatuloon kohdistuvia tulonhankkimismenoja, jonka vuoksi ne ovat Tuloverolain 54 §:n mukaan vähennyskelpoisia verotuksessa. Metsänomistaja voi vähentää oman asunnon ja metsätilan väliset matkakulut metsätalouden verotuksessa ilman omavastuuosuutta. Vähennyksen kokonaismäärälle ei ole myöskään säädetty ylärajaa, eikä matkoista aiheutuneiden kustannusten vähentämistä ole rajoitettu samalla tavoin, kuin Tuloverolain 93 §:ssä rajoitetaan asunnon ja työpaikan välisten matkojen kustannuksia. Yksityistalouteen kuuluvan auton metsätalouteen kohdistuvasta käytöstä aiheutuneet kulut vähennetään todellisten kustannusten mukaan. Jos todellisia kuluja ei voida selvittää, vähennetään kustannukset kunakin verovuoden verotuksen toimittamista varten annetun Verohallinnon yhteinäistämishjeen mukaan. Verovuodelle 2024 vähennyksen määrä oli 0,27 € / kilometri. (Verohallinto 2018.) Mikäli metsänomistaja siis asuu kauempana metsästä, voi matkakuluista muodostua merkittävä vähennettävä kuluerä metsätalouden verotuksessa.

Muistiinpanovelvollisuus koskee myös metsätalouteen liittyviä ajoja ja verovelvollisen onkin selvitettävä perusteet metsätalouteen liittyvien matkojen aiheuttamien menojen vähentämiselle. Tämän vuoksi metsätalouden ajoista on suositeltavaa pitää ajopäiväkirjaa, josta käy ilmi päivämäärän sekä ajettujen kilometrien lisäksi matkan tarkoitus, joka tarvittaessa kohdistetaan metsikkökuvioittain. (Verohallinto 2018.) Esimerkiksi ajopäiväkirjaan voidaan kirjata kohdistukseksi: rai-vaussaha työt kuviolla 25. Myös metsätilan tarkistuskäynnit, esimerkiksi

lumituhojen varalta ja metsätalouteen liittyvien koulutuksien matkakulut ovat metsäverotuksessa vähennyskelpoisia (Metsäkeskus 2024e).

Metsätilan hankintaan liittyvät matkakulut, kuten hankittavaan tilaan tutustuminen, eivät puolestaan ole metsätalouden pääomatulosta vähennettäviä menoja, vaan ne kohdistuvat metsän hankintamenoon. Näin ollen hankintaan liittyvät matkakulut lasketaan osaksi metsän hankintamenoa, josta myös metsävähennyspohja lasketaan. Puolestaan, jos metsätilan hankinta ei lopulta toteudu, metsätilaan tutustumisesta aiheutuneet matkakustannukset ovat vähennyskelvottomia elantomenoja. (Verohallinto 2018.)

Traktorin tai mönkijän käyttötunnit

Mikäli metsätaloudessa käytetään traktoria, mönkijää tai moottorikelkkaa, vähennetään niiden käytöstä aiheutuneet kulut yleensä käyttötuntien perusteella laskettuna osuutena niiden kokonaiskuluista. Tällöin kulujen vähentäminen edellyttää muistiinpanoja koneiden käyttötunneista ja käyttötarkoituksesta. Jos kuluista ei ole selvitystä, voidaan kuluiksi myös arvioida metsätalouteen kuuluneet käyttötunnit, jotka korvataan kiinteillä korvausmäärillä. Tällöin kuluksi voidaan laskea moottorikelkalle ja mönkijälle 15 € / käyttötunti ja traktorille 12 € / käyttötunti. (Verohallinto 2025b.)

Moottorikelkka, traktori tai mönkijä voidaan poikkeustapauksissa katsoa kuuluvaksi metsätalouden kalustoon. Tämä edellyttää, että koneen pääasiallinen käyttö on metsätaloustyötä ja metsänomistaja tekee vuosittain omana työnä hankintahakkuita tai sellaisia metsänhoitotöitä, joissa konetta käytetään. Kone-tyypin on sovellettava metsätaloustyöhön ja siihen on oltava metsätöiden kannalta tarvittava lisävarusteet. Kulujen vähentäminen edellyttää silti käyttötuntien kirjaamista. (Verohallinto 2025b.) Metsätalouden kalustoon kuuluvan koneen yksityiskäyttö on vähennettävä koneen vuosikuluista ja poistoista, sillä vain metsäkäytön osuus on metsätalouden verotuksessa vähennyskelpoista (Jauhiainen 2024, 87).

Poistot

Metsätaloutta varten tehdyt suuremmat investoinnit, kuten kalustohankinnat voidaan vähentää useamman vuoden aikana metsätalouden poistoina. Poistoina vähennetään sellaisten investointien hankintamenot, joiden todennäköinen käyttöikä on yli kolme vuotta. Metsätaloudessa tällaisia investointeja ovat esimerkiksi metsäteiden rakennusmenot, metsän ojituskustannukset sekä metsätalouden käyttöomaisuuden hankintamenot. Poistot tehdään vuosittain menojäännöksestä eli investoinnin jäljellä olevasta hankintamenosta ja niiden tekeminen aloitetaan käyttöönottovuonna. Poistojen enimmäismäärät ovat: koneet ja kalusto 25 %, metsäteiden rakentamis- ja perusparannusmenot 15 % ja rakennukset 10 %. Arvonlisäverovelvollinen metsänomistaja laskee poistojen määrän investoinnin hankintamenosta ilman arvonlisäveron osuutta ja arvonlisäverorekisteriin kuulumaton metsänomistaja arvonlisäveron sisältävästä hinnasta. (Verohallinto 2025b.)

Metsätaloudessa poistot tehdään aina hyödykekohtaisesti eli poistot jokaisesta koneesta, rakennuksesta tai metsätiestä kirjataan muistiinpanoihin erikseen. Muistiinpanoista tulee selvittää kunkin hyödykkeen poistamatta oleva hankintameno, poiston suuruus verovuonna ja menojäännös poiston jälkeen. Poistojen teko aloitetaan hyödykekohtaisesti käyttöönottovuonna. (Verohallinto 2025b.) Jos siis metsätalouden käyttöön hankitaan traktori vuonna 2024, mutta sitä käytetään metsätalouskäytössä (esimerkiksi hankintatyössä) ensimmäisen kerran vuonna 2025, aloitetaan poistojen teko vasta vuoden 2025 veroilmoituksella. Puolestaan jos hyödyke myydään, poistoja ei enää myyntivuodelta tehdä. Lisäksi hyödykekohtainen, enintään 600 euron menojäännös poistetaan kerralla. (Verohallinto 2025b.) Metsätalouden poistot eroavat elinkeinotoiminnan poistoista siten, että Elinkeinoverolain (360/1968) 30 §:n 5. momentin mukaan menojäännös saadaan poistaa kerralla, jos se on enintään 1 200 euron suuruinen. Lisäksi elinkeinotoiminnassa irtaimen käyttöomaisuuden poistot tehdään yhtenä eränä, ei hyödykekohtaisesti (EVL 30:1 §). Huomioitavaa on myös, että mikäli metsätalouteen kuuluvaa konetta käytetään yksityistaloudessa, tuloutetaan yksityiskäyttöä vastaava osuus metsäverotukseen kirjatuihin käyttökuluihin ja poistoista (Verohallinto 2025b). Metsäverotuksessa vähennyskelpoista on siis vain metsätalouden käytön osuus.

Metsätalouden velka

Mikäli metsätalouden harjoittamista varten, esimerkiksi metsätilan ostoa varten, on otettu lainaa, voidaan metsätalouden velkoihin liittyvät toimitusmaksut sekä muut lainan liitännäiskulut vähentää metsätalouden pääomatuloon kohdistuvina tulonhankkimismenoina. Nämä ilmoitetaan metsätalouden veroilmoituksella 2C (liite 2). Metsätalouden korkomenot puolestaan ilmoitetaan esitäytetyllä veroilmoituksella kohdassa tulonhankkimisvelan korko, eikä niitä kirjata metsätalouden vuosimenoiksi. Myös yhteismetsäosuuden hankintaan otetun velan koron voi vähentää tulonhankkimisvelan korkona. (Verohallinto 2025e.)

Toisesta tulonlähteestä siirrettävät menot

Toisen tulonlähteen menot syntyvät pääosin maatalouden puolella. Menoja syntyy esimerkiksi, kun maatalouteen kuuluvalla kalustolla tehdään metsätöitä, jolloin metsätyön osuus kuluista vähennetään maatalouden menoista ja siirretään metsätalouden verotukseen. (Jauhiainen 2024, 48.)

Metsävakuutusmaksut

Metsänomistajan kannattaa turvata omaisuutensa metsävakuutuksella, sillä metsä on altis monenlaisille tuhoille. Myrsky- tai lumituhojen lisäksi myös hyönteis- ja sienitautivahingot voivat aiheuttaa metsätulojen menetyksiä. Metsävakuutus korvaa muun muassa näiden tuhojen aiheuttamia tulomenetyksiä sekä mahdolliset puuvarkaudet tai vahingonteot. Laaja metsävakuutus korvaa vahinkoja, mikäli vaurioitunutta puuta on vähintään 15 kuutiota tai jos taimikon vahinkoala on vähintään puoli hehtaaria. Vaihtoehtona on myös suppeampia metsävakuutuksia, mutta silloin on hyvä selvittää, mitä vahinkoja vakuutus korvaa ja millä ehdoilla. Metsävakuutuksen hintaan vaikuttaa metsätilan pinta-alan lisäksi asetetun omavastuun suuruus sekä korvauksen suuruus kuutiota kohden. Metsänomistaja voi vähentää metsävakuutusmaksut metsäverotuksessa. Metsävakuutusmaksut eivät sisällä vähennettävää arvonlisäveroa. (Pulkinen 2024.)

Muut kulut

Metsätalouden kuluihin kuuluu myös pienempiä yksittäisiä kulueriä, jotka voidaan kuitenkin huomioida metsätalouden verotuksessa. Muiden kulujen ryhmään lukeutuvat mukaan niin metsätiemaksut, moottori- tai raivaussahan kulut,

voidaan tehdä Tuloverolain 111 §:n mukaan vain maatilán metsästä saadusta metsätalouden pääomatulosta. Maatilaksi luokitellaan kuitenkin myös tilat, joilla harjoitetaan vain metsätaloutta, joten siksi myös yksityinen metsänomistaja, joka omistaa vain metsää, voi hyödyntää menovarausta verotuksessaan (Verohallinto 2023a).

Tuloverolain (1535/1992) 111 §:n 1 momentin mukaan luonnollinen henkilö, kuolinpesä, yhtymä tai yhteismetsä saavat jättää lukematta verovuoden tuloksi osan maatilana pidettävältä kiinteistöltään saamasta metsätalouden pääomatulosta ja käyttää sen metsätaloudesta aiheutuneiden menojen kattamiseen seuraavina vuosina. Menovaraus tarkoittaa siis sitä, että metsänomistaja ilmoittaa metsäveroilmoituksella osan verovuoden metsätalouden pääomatuloista käytettäväksi seuraavien vuosien menojen kattamiseen. Varauksia, mukaan lukien menovaraus, verotuksessa voivat tehdä vain luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät, joten yhteisöt ja elinkeinoyhtymät eivät voi hyödyntää metsätalouden pääomatulosta tehtäviä varauksia. (Verohallinto 2023a).

Menovarauksen enimmäismäärä on 15 prosenttia metsätalouden veronalaisesta pääomatulosta, josta on vähennetty mahdollinen metsävähennyksen määrä (Tuloverolaki 111:2 §). Menovaraukseen oikeuttavaa metsätalouden pääomatuloa on muun muassa puun hakkuuoikeuden luovuttamisesta eli pystykaupasta saatu tulo, hankintakaupalla saadun tulon pääomatulon osuus sekä esimerkiksi hakkuutähteiden, kantojen, koristehavujen ja joulupuiden myynnistä saadut pääomatulot. Metsätalouden pääomatuloiksi lasketaan myös saadut vakuutuskorvaukset sekä metsätalouden tuet ja avustukset. Kaikista edellä mainituista tulolajeista vuoden aikana saadut tulot lasketaan yhteen metsätalouden pääomatuloksi, josta menovaraus lasketaan. (Verohallinto 2023a.) Tehdyt menovaraukset on puolestaan tuloutettava neljän seuraavan vuoden aikana, lukuun ottamatta entisiä Oulun ja Lapin läänejä, joissa tuloutusaika on kuusi vuotta (Jauhiainen 2024, 128).

Esimerkki menovarauksen laskemisesta:

Metsänomistaja myy metsää pystykaupalla ja metsäyhtiö maksaa metsänomistajalle puista 20 000 euroa. Ennakkopidätys puukaupan tulosta on 19 % ja

arvonlisäveron osuus 25,5 %. Metsänomistajalla ei ole käyttämätöntä metsävähennysoikeutta ja hän on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi. Puukapasta puunostaja tekee ennakkopidätyksen 3 800 euroa, ja tilittää puunmyynnin arvonlisäverot 5 100 euroa metsänomistajalle. Yhteensä metsänomistajalle maksetaan siis 21 300 euroa (20 000 – 3 800 + 5 100). Menovaraus lasketaan puukaupan arvosta eli 20 000 eurosta, ei siis siitä määrästä, jonka metsäyhtiö maksaa metsänomistajan tilille. Tässä tapauksessa metsänomistaja voi tehdä menovarausta: $20\,000\text{ €} \cdot 15\% = 3\,000\text{ euroa}$. Mikäli metsänomistajalla olisi käyttämätöntä metsävähennysoikeutta, vähennettäisiin se ensin puukaupan arvosta. Metsävähennystä käsitellään tarkemmin luvussa kuusi.

Menovarauksen tekeminen ei ole kuitenkaan välttämätöntä, sillä metsätalouden kulut saa yleensä vähennyksiksi myös alijäämähyvityksen kautta. Kuolinpesän kannattaa kuitenkin aina hyödyntää menovarausta, sillä se on itsellinen verotusyksikkö, eikä pesällä välttämättä ole vuosittaisia tuloja, joista kulut voitaisiin vähentää. Puolestaan, jos metsänomistaja on tehnyt isoja puukauppoja, pienentää menovaraus odotettavissa olevien jälkiverojen määrää, sillä isoissa kaupoissa perittävä ennakkopidätys ei usein kata lopullista veroa, mikäli kauppahinta on ollut suuri. Menovaraus kannattaa hyödyntää myös erityisesti silloin, jos puukaupan pääomatulojen määrä osuu 30 000 euron tienoille, jolloin menovarauksen avulla voidaan tulon määrä laskea alle 30 000 euron rajan ja näin välttyä korkeammilta veroilta. (Jauhiainen 2024, 129.) Pääomatulojen veroprosentti nousee 30 000 ylittävältä osalta 34 prosenttiin (Verohallinto 2024d).

Tuhovaraus

Tuhovarausta voidaan hyödyntää verotuksessa silloin, kun metsänomistaja on saanut vakuutus- tai vahingonkorvauksen metsätuhon perusteella. Tuhovaraus voidaan tehdä tästä maksetusta korvauksesta, arvioimalla korvaussummasta se määrä, joka tarvitaan tuhoutuneen metsän uudistamiseen. Tuhovaraus ilmoitetaan metsätalouden veroilmoituksella ja sen tulouttamisessa käytetään samoja määräaikoja kuin menovarauksessa. (Verohallinto 2025d.)

6 Metsäverotus

6.1 Verotettavat tulot

Metsätalouden pääomatulot kertyvät pääasiassa puunmyynnistä, vakuutuskorvauksista ja metsätalouden Metka-tuista (Jauhiainen 2024, 31). Metsästä saatua tuloa verotetaan luonnollisen henkilön tai kuolinpesän pääomatulona ja Verohallinto verottaa kaikkia pääomatuloja yhtenä kokonaisuutena, vaikka tulot olisivat eri lähteistä. Muita pääomatuloja ovat esimerkiksi osinkotuotot. Ensin tuloista vähennetään tulonhankkimismenot ja näin saadusta tulosta lasketaan pääomatulosta maksettavat verot. (Mhy 2023.) Vuonna 2024 pääomatulovero on 30 % ja 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 % (Verohallinto 2024d).

Metsätalouden verot määräytyvät monien verolakien perusteella ja keskeisimmät metsäverotuksen perusteet löytyvät tuloverolaista, arvonlisäverolaista sekä perintö- ja lahjaverolaista. Verotuskäytännön kannalta on merkitystä myös Verohallinnon päätöksillä sekä vuosittain, vuoden vaihteessa julkaistavilla yhtenäistämisohjeilla, joissa on ohjeita esimerkiksi hankintatyöhön ja vähennyksien tekemiseen. Metsänomistajan onkin helpointa etsiä tarvitsemaansa tietoa Verohallinnon julkaisemista veroilmoituksen täyttöohjeista, joista löytyy käytännönläheistä tietoa metsäverotukseen liittyen. (Jauhiainen 2024, 30.)

Yhteismetsä

Aikaisemmin käsiteltiin metsän eri omistusmuotoja ja näitä käsitellään verotuksessa pääasiassa samoilla periaatteilla. Ainoan poikkeuksen tekee yhteismetsän verotus. Verotuksessa yhteismetsää käsitellään yhteisetuutena, joka on tuloverotuksessa käytetty nimitys itsenäisille yhteenliittymille, jotka hallinnoivat yhteisiä alueita (tässä tapauksessa metsää) tai muita kiinteistön käyttöön liittyviä oikeuksia. Tuloverolain (1535/1992) 18 §:n 1 momentin mukaan yhteisetuusia verotetaan erillisinä verovelvollisina ja yhteismetsä on siten verovelvollinen saamistaan tuloista. Yhteismetsän tappioita ei myöskään siirretä osakkaiden verotukseen, vaan ne vähennetään yhteismetsän tulosta. Lisäksi yhteismetsän osakkeille jaettava ylijäämä on saajalleen verovapaata tuloa. Vaikka

yhteismetsä on itsellinen verovelvollinen voi yhteismetsän osakas joutua toissijaiseen vastuuseen osuuttaan vastaavalta osalta yhteismetsälle määrätystä verosta. (Verohallinto 2022b.)

Yhteisetuuden verotettava tulo lasketaan tulolähteittäin ja yhteisetuuden verotuksessa sovellettavat tuloverolait määräytyvät harjoitetun toiminnan mukaan. Yhteismetsää verotetaan siis samoja tuloverolakeja noudattaen kuin muitakin yksityisiä metsänomistajia. Yhteismetsä maksaa tuloveroja veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten tulonhankkimismenojen erotuksesta ja mikäli menot ovat tuloja suuremmat, vahvistetaan verovuoden tappio. Tappiot ovat vähennyskelpoisia saman tulonlähteen tuloista seuraavat kymmenen vuotta. Yhteismetsien ja muiden yhteisetuuksien tuloveroprosentti on aina 26,5 %, lukuun ottamatta tiekuntia. (Verohallinto 2022b.) Näin ollen yhteismetsän verotus on hieman kevyempää kuin muiden yksityisten metsänomistajien, joiden tuloja verotetaan yleisen pääomatulon veroprosentin mukaan (vero 30 % tai 34 %, jos tulot yli 30 000 euroa vuodessa).

6.2 Verotuksessa tehtävät vähennykset

Metsävähennys

Tuloverolain (1535/1992) 55 §:n mukaan metsävähennykseen maatilana pidettävältä kiinteistöltä saamastaan metsätalouden pääomatulosta ovat oikeutettuja luonnolliset henkilöt, kuolinpesät, näiden muodostamat verotusyhtymät sekä yhteismetsät. Metsävähennys mahdollistaa sen, että osan metsän hankintamenoista voidaan vähentää metsätalouden pääomatulojen verotuksessa. Metsävähennystä vaaditaan metsätalouden veroilmoituksella 2C (liite 2), sillä Verohallinto ei tee vähennystä automaattisesti. (Verohallinto 2025h.)

Metsävähennyspohja lasketaan metsän hankintamenoista, josta vähennyspohjaa muodostuu vain metsän osuudesta. Jos siis kauppaan kuuluu myös kiinteistöjä, maatalousmaata tai rakennusmaata, näitä ei lueta mukaan metsän hankintamenoisiin. Hankintamenoa ovat myös metsän kauppahinnan lisäksi muut kiinteistön kauppaan liittyvät menot, kuten varainsiirtovero, lainhuudatus- ja

lohkomiskulut sekä muut välittömät kustannukset. Nämä menot lisätään metsävähennyspohjan perusteena olevaan metsän hankintamenoon kassaperusteisesti eli sinä verovuonna, kun kulut on maksettu. Metsävähennysoikeuden enimmäismäärä eli metsävähennyspohja on 60 prosenttia metsän hankintamenoista. (Verohallinto 2022c.) Tämä tarkoittaa siis sitä, että esimerkiksi 100 000 euroa maksaneesta metsäkiinteistöstä muodostuu 60 000 euroa metsävähennyspohjaa, eli kiinteistöltä voi saada 60 000 euroa pääomatuloja verovapaasti (Jauhiainen 2024, 77.) Metsätalouden muistiinpanojen tulee sisältää selvitys siitä, että metsätalouden pääomatulo on saatu metsästä, josta on tullut metsävähennyspohjaa (Verohallinto 2025h).

Metsävähennyskelpoisia tuloja ovat kaikki metsätalouden pääomatulot, kuten puunmyyntitulot, vakuutuskorvaukset, metka-tuet sekä omaan käyttöön otetun puutavaran arvo (Jauhiainen 2024, 77). Näistä pääomatuloista voi vuosittain vähentää metsävähennyksenä enintään 60 prosenttia, edellyttäen että tulot on saatu metsävähennykseen oikeuttavasta metsästä. Metsävähennystä voi kuitenkin saada vain, jos metsästä saadut pääomatulot ovat yli 2 500 euroa, sillä metsävähennyksen minimimäärä on 1 500 euroa per verovuosi. Metsävähennyksiä voi tehdä niin kauan kuin metsävähennyspohjaa on jäljellä. (Verohallinto 2025h.) Koska metsävähennyksen voi tehdä vain metsävähennyskelpoisen metsäkiinteistön pääomatuloista, on tulot tarvittaessa eroteltava metsätalouden muistiinpanoissa erikseen vähennyskelpoisille ja vähennyskelvottomille metsäkiinteistöille (Jauhiainen 2025, 61).

Esimerkki metsävähennyksen käytöstä:

Metsänomistaja on ostanut metsätilan, jonka kauppahinta (sisältäen kaupan kulut, kuten lainhuudon ja varainsiirtoveron) on ollut 100 000 euroa. Tästä on muodostunut metsävähennyspohjaa $60\% \cdot 100\,000\text{ €}$ eli 60 000 euroa. Metsänomistaja on tehnyt vuonna 2024 pystykaupan, jonka arvo oli 30 000 euroa. Mikäli metsänomistajalla ei olisi samana vuonna metsätaloudesta lainkaan tuloja, verotettaisiin koko 30 000 euroa tämän pääomatulona. Pääomatuloveroa tulisi tällöin maksettavaksi $30\,000 \cdot 30\%$ eli 9 000 euroa. Kun metsänomistaja hyödyntää metsävähennystä, saadusta puukauppatulosta tehdään maksimissaan 60 prosentin vähennys eli: $30\,000 \cdot 60\% = 18\,000\text{ €}$. Näin

metsänomistajan verotettavaksi tuloksi jäisi $30\,000 - 18\,000 = 12\,000$ €, josta maksettavaa pääomatuloa tulisi 3 600 euroa. Metsävähennyksen ansiosta samasta puukaupasta tarvitsisi siis maksaa 5 400 euroa vähemmän pääomatulo-vero. Esimerkki laskelma on esitetty myös taulukossa 2.

Metsävähennys	60 %	75 %
Metsätilan ostohinta	100 000	100 000
Metsävähennyspohja	60 000	75000
Pystykauppa, arvo	30 000	30 000
Pääomatuloveron osuus	9000	9 000
Metsävähennys	18000	22500
verotettavaa tuloa	12 000	7 500
Pääomatuloveron osuus	3600	2250
Metsävähennyksen hyöty	5400	6 750

Taulukko 2. Metsävähennyksen vaikutus pystykaupasta saadun tulon pääomatuloveron määrään.

Kuten esimerkki laskelmakin osoittaa, metsävähennyksellä on merkittävä vaikutus metsätalouden tulokseen ja siten maksettavan pääomatuloveron määrään. Hallitus on todennäköisesti tuomassa lähiaikoina eduskunnalle esityksen metsävähennyksen nostosta 60 prosentista 75 prosenttiin, mikä tarkoittaisi entistä merkittävämpää verohyötyä metsänomistajille (taulukko 2). Korotus koskisi sekä metsävähennyspohjaa että vähennystä pääomatulosta. Toisin sanoen metsävähennyspohjaa muodostuisi 75 prosenttia metsän kauppahinnasta ja metsästä saaduista pääomatuloista saisi vähentää 75 prosenttia. Pääomatulona verotettavaksi jäisi siis vain neljäsosa metsästä saaduista tuloista. Metsävähennystä käyttämällä metsänomistajan tulisi maksaa metsän pääomatuloista kaikkiaan vain noin 7,5–8,5 prosenttia veroa. (Lassila 2025.) Edellisessä esimerkissä esitettyssä tilanteessa metsävähennyksen kokonaishyödyksi tulisi jopa 6 750 euroa, kun metsävähennyksen määrä olisi 75 % (taulukko 2).

Metsälahjavähennys

Metsänomistajalla on mahdollisuus saada metsälahjavähennystä, mikäli hän on saanut lahjana metsäomaisuutta. Metsälahjavähennyksen edellytyksenä ovat, että metsä on saatu lahjana 1.1.2017 jälkeen, metsälahjasta on maksettu lahjaveron, kyseessä ei ole perintö- ja lahjaverotuksessa tarkoitettu yhteislahja, lahjana saatuun metsään ei ole sovellettu sukupolvenvaihdoshuojennusta ja lahjana saadun metsän pinta-ala on riittävän suuri. Metsälahjavähennykseen oikeuttavaan vähimmäispinta-alaan vaikuttaa metsän sijaintikunta, sillä metsälahjaveron laskennassa käytetään kuntakohtaista metsän tuottoarvoa. Vähennyksen piiriin pääsee kuitenkin aina, mikäli lahjaksi saadun metsämaan pinta-ala on yli 100 hehtaaria. (Verohallinto 2022.) Kuntakohtaisen vähimmäispinta-alan voi selvittää helpoimmin Suomen Metsäkeskuksen metsälahjavähennyslaskurilla (Metsäkeskus 2025).

Tuloverolain (1535/1992) 55 a §:n mukaan oikeus metsälahjavähennykseen on vain luonnollisilla henkilöillä, joten vähennystä eivät voi saada esimerkiksi osakeyhtiöt tai yhteismetsät. Vähennysoikeutta ei ole kuitenkaan rajattu vain lahjan antajan lähiomaisiin, vaan vähennysoikeus voi syntyä lahjan saajalle sukulaisuussuhteesta riippumatta. Metsälahjavähennyspohja muodostuu maksetun lahjaveron perusteella ja sitä laskettaessa huomioidaan vain lahjana saatu metsämaa. Jos siis lahjaan kuuluu esimerkiksi metsätalouden kalustoa, siitä maksetusta lahjaverosta ei muodostu metsälahjavähennyspohjaa. Metsälahjavähennystä ei myönnetä automaattisesti, vaan se on haettava esitätetyn veroilmoituksen yhteydessä lomakkeella 2L Metsälahjavähennys. Sitä ei siis käsitellä lainkaan metsätalouden veroilmoituslomakkeella 2C (liite 2). Metsälahjavähennys on haettava ennen sen verovuoden verotuksen päättymistä, jolloin lahja on saatu, eikä sitä voi hakea takautuvasti. Vähennyspohja on käytettävissä metsälahjavähennyksiin viisitoista vuotta lahjan saannista. (Verohallinto 2025g.)

Metsälahjavähennys tehdään metsätalouden pääomatulosta, josta on vähennetty yrittäjävähennys, joten vähennyksen voi saada vain jos verovuonna on ollut riittävästi metsätalouden pääomatuloja. Vähennyksen enimmäismäärä on 50 prosenttia metsätalouden puhtaasta pääomatulosta ja verovuoden vähennyksen enimmäismäärä on 195 000 euroa. Verovuonna tehtävän vähennyksen on

aina oltava vähintään 1 500 euroa. Vähennykseen oikeuttavat metsätalouden pääomatulot voivat kertyä mistä tahansa henkilön omistamasta metsästä. Vähennystä vaatiessa kannattaa kuitenkin huomioida, että jos lahjaksi saadusta metsästä luovuttaa vähintään 10 prosenttia ennen kuin 15 vuotta lahjoituksesta on kulunut, tuloutuvat tehdyt metsälahjavähennykset. (Verohallinto 2025g.) Saavutettu veroetu siis poistetaan, jos metsää ei omisteta vähintään 15 vuotta. Metsämuistiinpanoissa tulee olla selvitykset metsälahjavähennyspohjan muodostumisesta, verovuosittain tehtävän vähennyksen perusteena olevien metsätalouden pääomatulojen määrästä, tehtävän vähennyksen määrä verovuonna, käyttämättömän vähennyspohjan määrä sekä metsälahjametsän mahdolliseen luovutukseen liittyvä vähennyspohjan poistuminen (Verohallinto 2025g).

Yrittäjävähennys

Metsätaloutta harjoittava yksityishenkilö tai kuolinpesä saa metsätalouden tuloista yrittäjävähennyksen, jonka suuruus on 5 prosenttia metsätalouden pääomatuloista. Metsänomistajan ei tarvitse laskea tai ilmoittaa vähennystä itse, vaan Verohallinto tekee vähennyksen automaattisesti. Yrittäjävähennys ei myöskään vähennä vähennyskelpoisia menoja. (Huovinen 2025, 47.) Yrittäjävähennys lasketaan metsätalouden pääomatulosta, josta on ensin tehty metsävähennys, menovaraus sekä muut vähennykset. Yrittäjävähennys koskee vain maatilana pidettyjä metsäkiinteistöjä, eikä siten esimerkiksi kesämökiltä myydystä puusta saadusta tulosta tehdä yrittäjävähennystä. Vähennystä ei tehdä myöskään metsätalouden ansiotuloista, eikä tappiollista tulosta pienennetä viidellä prosentilla. (Jauhiainen 2024, 86.)

6.3 Metsäveroilmoitus

Vuoden 2024 metsäveroilmoituksen voi antaa OmaVerossa 14.1.2025 alkaen. Metsätalouden veroilmoitus on annettava, jos metsänomistajalla on ollut kalenterivuoden aikana metsätalouden tuloja, vähennettäviä menoja tai metsävähennyksestä ja varauksista ilmoitettavia seurantatietoja. Mikäli ilmoitettavaa ei ole, metsäveroilmoitusta ei tarvitse antaa. Veroilmoitus tulee antaa viimeistään 28.2.2025 ilmoituslomakkeella 2C (liite 2.) Jos metsänomistaja harjoittaa lisäksi

maataloutta tai elinkeinotoimintaa, veroilmoitus tulee antaa viimeistään 1.4.2025. (Verohallinto 2024g.)

Jos metsää omistavat aviopuolisot yhdessä, metsäveroilmoituksen antaa se, jonka OmaVerosta metsäveroilmoitus löytyy. Kuolinpesän tai yhtymän metsäveroilmoituksen tekeminen puolestaan vaatii sen, että osakkaat ovat valtuuttaneet yhden omistajista tekemään ilmoituksen. Valtuutuksen voi antaa yhtymälle tai kuolinpesälle Suomi.fi -palvelussa. Mikäli kuolinpesällä ei ole y-tunnusta, ilmoitus on annettava paperisena. (Järvinen 2025, 32.)

Metsäveroilmoituksen antaminen on helppoa, kun on vuoden varrella kirjannut ja tallentanut tarvittavat tositteet huolellisesti. Kulut ja tulot kannattaakin siksi kirjata mahdollisimman pian kulun tai tulon syntymisen jälkeen ja kerätä kaikki tositteet yhteen paikkaan. Tositteiden tallentamisessa voi hyödyntää itselleen sopivaa arkistointimuotoa, kuten kirjanpito-ohjelmaa, Exceliä tai ruutuvihkoa ja kansiota. Kun kuluneen vuoden kirjaukset ovat kunnossa ja seurantatiedot edellisen vuoden poistoista, varauksista ja metsävähennyksestä siirretty, on metsäveroilmoitus viimeistelyä vaille valmis. Verohallinto julkaisee vuosittain veroilmoituksen täyttöohjeet, joista saaduilla ohjearvoilla lasketaan vielä metsäverotuksen vähennykset. Tehdyistä puukaupoista puolestaan puunostaja toimittaa seuraavan vuoden alussa yhteenvetotiedot, joista voi tarkistaa tulojen kirjaukset. (Metsäkeskus 2024e.)

Jos metsäveroilmoituksen täyttäminen tuntuu hankalalta voi tutustua yleensä tammikuussa ilmestyviin veroilmoituksen täyttöohjeisiin. Alkuvuodesta on myös tarjolla verokursseja, joille kannattaa osallistua. (Metsäkeskus 2024e.) Esimerkiksi Metsänhoitoyhdistyksen jäsenille on tarjolla maksuttomia luentoja metsäverotuksesta tammi-helmikuussa (Mhy 2023). Vaihtoehtona on myös metsäveroilmoituksen teettäminen ammattilaisella, esimerkiksi tilitoimistolla tai metsänhoitoyhdistyksellä.

6.4 Arvonlisäverotus

Kuten kolmannessa luvussa todettiin, metsätaloutta harjoittavan luonnollisen henkilön, kuolinpesän tai yhteismetsän tulee hakeutua arvonlisäverovelvolliseksi, mikäli puun myyntitulot ylittävät vuodessa 20 000 euroa (raja-arvo 1.1.2025 alkaen). Kuitenkin kaikki metsänomistajat voivat halutessaan hakeutua vapaaehtoisesti arvonlisäverovelvollisiksi, vaikka raja-arvo ei ylittyisikään. Arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan kannalta arvonlisävero on läpikulkuerä, eikä niinkään maksettava vero. (Jauhiainen 2024, 31, 95.) Arvonlisäveroa sisältyy kuitenkin lähes kaikkeen, mitä metsänomistajan tilille tulee tai sieltä lähtee, joten sillä on merkittävä rooli metsätilojen taloudessa (Puusta Puuhun Oy 2024a).

Arvonlisäverovelvollisuus syntyy, kun metsätalouden vuotuiset tulot ylittävät verottajan asettaman alarajan. Suuriosa metsänomistajista onkin arvonlisäverovelvollisia, sillä kerran alettuaan alv-velvollisuus ei poistu, ellei metsänomistaja itse pyydä poistoa alv-rekisteristä. (Susi 2024.) Lähes kaikki myytävät tuotteet ja palvelut sisältävät arvonlisäveroa, samoin myös metsästä hakatut puut tai metsurin tekemät taimikon hoitotyöt. Yleinen arvonlisäverokanta nousi 1.9.2024, ja on nyt 25,5 prosenttia (Verohallinto 2024a). Metsänhoitoon ja puunmyyntiin liittyvissä kaupoissa on lähes poikkeuksetta käytössä yleinen arvonlisäverokanta, eli 25,5 %. Arvonlisävero ei ole myyjän tuloa eikä ostajan menoa, vaan kyseessä on läpikulkuerä, joka tilitetään vuosittain verottajalle. Metsänomistajan kannattaakin pitää arvonlisäverot erillään puukauppatuloista, esimerkiksi siirtämällä ne toiselle tilille odottamaan kyseisen vuoden arvonlisäverolaskentaa ja tilitystä. (Puusta Puuhun Oy 2024a.) Metsänomistajan ja kirjanpitäjän on hyvä huomioida, että metsänomistajan arvonlisäverokäytäntö eroaa esimerkiksi normaalin osakeyhtiön arvonlisäverokäytännöstä.

Mikäli metsänomistaja on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi, puukaupassa ostaja maksaa arvonlisäverot metsänomistajalle, joka tilittää ne edelleen verottajalle. Arvonlisäverovelvollinen metsänomistaja saa kuitenkin vähentää vuoden aikana ostamiensa tarvikkeiden ja palveluiden arvonlisäverot, jolloin tilitettävän arvonlisäveron määrä pienenee. (Jauhiainen 2024, 31, 95.) Metsänomistaja on

alkutuottajana oikeutettu kalenterivuoden pituiseen verokauteen arvonlisäverotuksessa huolimatta liikevaihdon suuruudesta (Verohallinto 2024b).

Metsänomistajan arvonlisäverolaskelma on siis yksinkertaisuudessaan:

**myyntien/tulojen arvonlisäverot – menojen/ostojen arvonlisäverot
= tilitettävä arvonlisävero.**

Jos tulojen arvonlisäverot ovat suuremmat, tilitetään erotus verottajalle. Sen sijaan jos menojen arvonlisäverot ylittävät tulojen arvonlisäverot, saa metsänomistaja erotuksen palautuksena verottajalta. (Puusta Puuhun Oy 2024a.) Jos taas metsänomistaja ei ole arvonlisäverovelvollinen, laskee hän metsäveroilmoituksen vähennyksiin tarvikkeiden ja palveluiden hinnat arvonlisäveroineen, ja tällöin arvonlisäveronosuus pienentää metsätalouden verotettavan tulon määrää. Verovähennyksen hyöty jää kuitenkin arvonlisäveron takaisinmaksua pienemmäksi, joten arvonlisäverovelvollisuus on metsänomistajalle kannattavaa. (Susi 2024.)

Esimerkki metsänomistajan arvonlisäverosta:

Metsänomistaja myy puuta 30 000 eurolla metsäyhtiölle. Yhtiö tekee puun myynnistä 19 %:n ennakkipidätyksen eli 5 700 euroa. Arvonlisäveroa kaupasta syntyy $30\,000 \cdot 25,5\%$ eli 7 650 euroa. Metsäyhtiö tilittää metsänomistajalle: $30\,000 - 5\,700 + 7\,650 = 31\,950$ euroa. Metsänomistajalla on vuoden aikana syntyneistä kuluista vähennettävää arvonlisäveroa 270 euroa.

Metsänomistaja ilmoittaa puun myyntituloiksi metsäveroilmoituksella 30 000 euroa. Arvonlisäveroilmoituksella ilmoitetaan tilitettävää arvonlisäveroa 7 650 euroa ja vähennettävää veroa 270 euroa. Näin ollen verottajalle tilitettävää arvonlisäveroa jää 7 380 euroa.

Kuten myös aiemmin kirjanpidon luvussa todettiin, verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 12 § määrittelee, että metsänomistaja on velvollinen tekemään muistiinpanot tuloistaan ja menoistaan, vaikka varsinaista kirjanpitoa ei tarvitsekaan tehdä. Muistiinpanoihin tulee kirjata ylös rahaliikenteen määrä sekä se

mitä on ostettu tai myyty ja hinta. Arvonlisäverovelvolliselle riittää, että lisää muistiinpanoihin oman sarakkeen arvonlisäveron osuuden kirjaamista varten. Kun muistiinpanoihin on valmiiksi eritelty verotonhinta ja arvonlisävero, on arvonlisäveroilmoituksen tekeminen helppoa ja samalla voi laskea jääkö vuodelta tilitettävää arvonlisäveroa vai onko luvassa palautusta. (Puusta Puuhun Oy 2024a.) Arvonlisäverovelvollisen metsänomistajan kannattaakin siis säilyttää hankintojensa kaikki kuitit ja antaa arvonlisäveroilmoitus myös sellaisena vuonna, kun metsätilalla ei ole lainkaan myynneistä tilitettävää arvonlisäveroa. Tällöin yhdellä ilmoituksella saa koko edellisen vuoden hankintojen arvonlisäverot palautukseen.

6.5 Arvonlisäveroilmoitus

Jos metsänomistaja on ilmoittautunut arvonlisäverovelvolliseksi, täytyy hänen ilmoittaa ja maksaa edellisen vuoden arvonlisäverot viimeistään helmikuun viimeisenä päivänä. Verovuoden 2024 arvonlisäveroilmoitus on siis annettava viimeistään 28.2.2025. (Verohallinto 2024b.) Poikkeuksena tästä ovat metsää omistavat yrittäjät, sillä jos yrittäjä on velvollinen tekemään arvonlisäveroilmoituksen kuukausittain tai neljännesvuosittain, on arvonlisäveroilmoitus annettava myös metsätalouden osalta samassa aikataulussa (Jauhiainen 2024, 100). Verottaja ei lähetä arvonlisäveroa varten erillisiä lomakkeita, vaan metsänomistajan tulee huolehtia ilmoituksen antamisesta ja verojen maksusta oma-aloitteisesti. (Verohallinto 2024b.) Arvonlisäverot ilmoitetaan OmaVerossa oma-aloitteisten verojen ilmoituslomakkeella 4001 (liite 3).

Arvonlisäveroilmoitusta ei tarvitse antaa siinä tapauksessa, jos verovuodelta ei ole ilmoitettavia tuloja, kuten puun myyntejä tai vähennettäviä arvonlisäveroja. Ilmoittamatta jättämisen edellytyksenä on myös, että verokausi on kalenterivuosi eikä metsänomistaja harjoita muuta arvonlisäverovelvollista toimintaa. Arvonlisäveroilmoitus tulee antaa lähtökohtaisesti sähköisesti ja paperilomakkeella ilmoituksen voi antaa vain poikkeustilanteessa. (Verohallinto 2024b.)

6.6 Verotuksen oikaiseminen

Verotuspäätöksessä olevia virheitä voidaan korjata vielä verotuksen päättymisen jälkeenkin. Jos verovelvollinen huomaa tehneensä virheen, voi hän täydentää veroilmoitusta tai hakea muutosta verotukseensa tekemällä oikaisuvaatimuksen. Jos siis metsänomistaja huomaa metsäveroilmoituksen lähettämisen jälkeen, että jokin meno tai kulu on jäänyt kirjaamatta, veroilmoitusta voi täydentää aina verotuksen päättymiseen saakka. (Jauhiainen 2024, 123.)

Jos taas virheen tai puutteen huomaa vasta verotuksen päätyttyä, on sen korjaamiseksi tehtävä oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä Verohallinnon lomakkeella, OmaVero-palvelussa tai vapaamuotoisella oikaisuopyynnöllä. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta eli esimerkiksi vuoden 2024 verotuksen oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään 31.12.2027. (Verohallinto 2025i.)

7 Johtopäätökset ja pohdinta

7.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyön päätavoitteena oli koota yhteen keskeisimmät yksityisiä metsänomistajia koskevat verotussäädökset sekä auttaa metsänomistajia ja kirjanpitäjiä ymmärtämään paremmin metsätilojen kirjanpitoa ja verotusta.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä olivat:

- Millaista kirjanpitoa metsänomistajan tulee pitää?
- Kuinka metsätalouden tuloja verotetaan?
- Milloin ja miten metsäveroilmoitus tulee antaa?

Työssä pyrittiin vastaamaan esitettyihin tutkimuskysymyksiin seulomalla aineistoa kirjallisuuskatsauksen keinoin sekä esittämään aihe lukijalle mahdollisimman helposti ymmärrettävällä tavalla.

Käsitellyn aineiston perusteella metsää omistavien luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien ei tarvitse pitää varsinaista kahdenkertaista kirjanpitoa, vaan heiltä vaaditaan veromuistiinpanojen tekemistä metsätilan tuloista ja menoista. Varsinaisen kirjanpitovelvollisuus eli velvollisuus pitää kahdenkertaista kirjanpitoa koskee vain yhteismetsiä. Metsämuistiinpanot tehdään kassaperusteisesti, eli sen päivämäärän mukaan, kun raha on tullut tai lähtenyt metsänomistajan tililtä. Suomessa ei ole olemassa yhtä metsäverolakia, vaan metsänomistajien verotus perustuu useisiin eri lakeihin, kuten Tuloverolakiin (1535/1992) ja Elinkeinoverolakiin (360/1968). Metsänomistajien muistiinpanot ja niiden sisältö perustuvat siis lakeihin sekä verottajan ohjeisiin, joissa määritellään mitä katsotaan metsätalouden tuloiksi ja mitä voidaan vähentää metsätalouden menoina.

Opinnäytetyön tuloksena selvisi, että metsätalouden tuloja verotetaan pääsääntöisesti metsänomistajien eli luonnollisten henkilöiden, kuolinpesien, yhtymien ja yhteismetsän pääomatuloina. Pääomatulojen veroprosentti on 30 % ja 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 prosenttia. Yhteismetsien osalta kyse on yhteisyydestä ja niiden tuloveroprosentti on aina 26,5 % riippumatta tulojen määrästä. Pääomatulojen lisäksi metsänomistajille, lukuun ottamatta yhteismetsää, voi syntyä myös ansiotuloa esimerkiksi omassa metsästä tehdystä hankintatyöstä. Ansiotuloja verotetaan tulonsaajan henkilökohtaisen ansiotuloveroprosentin mukaisesti. Metsänomistajalle voi syntyä myös maatalouden veroilmoituksella käsiteltäviä tuloja, jotka siirretään metsäverotukseen toisesta tulonlähteestä saatuina tuloina.

Käsitelystä aineistosta selvisi, että metsätalouden tulot sekä metsätaloudesta syntyneet kulut ilmoitetaan vuosittain Metsätalouden veroilmoituksella 2 C (liite 2). Yhteismetsät ilmoittavat tulonsa ja menonsa lomakkeella 2 Y Yhteisyys. Pelkkää metsätaloutta harjoittavien luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien metsäveroilmoitusten määräpäivä on vuosittain helmikuun viimeinen päivä. Lisäksi tutkimuksen tuloksena kävi ilmi, että jos metsänomistaja on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi, on vuosittainen arvonlisäveroilmoitus annettava myös helmikuun viimeiseen päivään mennessä ja mahdollinen tilitettävä arvonlisävero maksettava Verohallinnolle samaan päivään mennessä. Lähtökohtaisesti ilmoitukset on annettava sähköisesti ja myös paperisina annettujen

ilmoitusten on oltava perillä Verohallinnolla määräpäivään mennessä. Metsien, joilla on enemmän kuin yksi omistaja, metsäveroilmoituksen antaa se henkilö, jonka OmaVerosta ilmoitus löytyy (avio- ja avopuolisot) tai joka on valtuutettu veroilmoituksen antajaksi (yhtymät ja kuolinpesät).

Tutkimuksessa kävi myös ilmi, että metsäveroilmoituksen antamisessa on useampia poikkeuksia. Mikäli metsänomistaja harjoittaa myös elinkeinotoimintaa tai maataloutta, metsäveroilmoitus on annettava viimeistään huhtikuun 1. päivänä (määräpäivä vuonna 2025). Tässä tilanteessa metsänomistajan täytyy kuitenkin huomioida, että arvonlisäveroilmoitus on silti annettava ja arvonlisävero tilitettävä helmikuun viimeiseen päivään mennessä. Poikkeuksena tästä ovat vielä metsää omistavat yrittäjät, jotka antavat metsätalouden arvonlisäveroilmoituksen samassa aikataulussa yritystoiminnan kanssa, eli tarvittaessa kuukausittain tai neljännes vuosittain.

Opinnäytetyön tutkimustuloksena selvisi, että jos metsänomistajalla ei ole ollut kalenterivuoden aikana metsätalouden tuloja eikä metsätalouden vähennettäviä menoja, metsäveroilmoitusta ei tarvitse antaa. Myöskään arvonlisäveroilmoitusta ei tarvitse antaa, jos verovuodelta ei ole ilmoitettavia puun myyntejä tai vähennettäviä arvonlisäveroja. Edellytyksenä ilmoittamatta jättämiselle on kuitenkin, että metsänomistajan verokausi on kalenterivuosi eikä metsänomistaja harjoita muuta arvonlisäverovelvollista toimintaa.

Työn tutkimustulosten yhteenvetona voitaisiin todeta, että metsäverotuksen ja metsänomistajien muistiinpanovelvollisuuden ymmärtäminen on tärkeää sekä metsänomistajille että kirjanpitäjille. Metsäverotuksessa on käytössä monia sellaisia vähennyksiä, joita ei esimerkiksi yritysverotuksessa tai ansiotuloverotuksessa tunneta. Näitä ovat muun muassa metsävähennys, metsälahjavähennys sekä monet vähennyskelpoiset kulut, kuten mönkijän ja traktorin käyttötunnit. Jotta metsänomistaja saa parhaan hyödyn metsästään, kannattaa hänen tutustua metsäverotuksen perusteisiin ja ymmärtää kuinka metsätalouden verotettava tulos syntyy. Tällöin metsänomistaja voi myös suunnitella paremmin verotustaan ja siirtää tarvittaessa osan tuloistaan seuraaville vuosille meno- tai tuovarauksen avulla. Ymmärryksen lisääminen metsäverotuksesta on tärkeää

myös siksi, että metsäveroilmoituksella ilmoitetut tiedot perustuvat aina veromuistiinpanoihin. Jos metsänomistaja ei tiedä mitä kaikkea verotuksessa voi vähentää, ei hän pysty myöskään tallentamaan tarvittavia kuitteja ja tositteita omiin muistiinpanoihinsa. Kirjanpitäjä puolestaan tarvitsee osaamista muistiinpanojen oikeaoppiseen kirjaamiseen sekä metsäverosuunnittelussa avustamiseen. Molemmille metsäverotuksen ymmärtäminen on kuitenkin tärkeää myös siksi, että verotuksessa tehtävät vähennykset voivat muuttaa merkittävästi metsätalouden verotettavan tulon määrää. Seuraavassa esimerkissä havainnollistetaan metsävähennyksen ja menovarauksen hyödyntämisen vaikutusta metsätalouden verotettavaan tulokseen.

Esimerkki metsätalouden verotettavan tulon muodostumisesta

Metsänomistaja myy puuta pystykaupalla, jonka arvon on 30 000 euroa. Ostaja tekee kauppahinnasta 19 prosentin ennakonpidätyksen 5 700 € ja tilittää puukaupan arvonlisäveron 7 650 € myyjälle. Metsänomistaja saa siis tililleen 31 950 euroa, josta myyjä eli metsänomistaja ilmoittaa ja tilittää arvonlisäverot seuraavan vuoden helmikuussa verottajalle. Metsäveroilmoituksella myyntituloksi ilmoitetaan 30 000 euroa, lisäksi metsänomistajalla on verovuoden aikana syntyneitä kuluja yhteensä 1 500 euroa. Näin ollen metsätalouden tuloksi muodostuu 28 500 euroa, josta verottaja tekee yrittäjävähennyksen, joka on 5 prosenttia eli 1 425 euroa. Tulosta maksettavaa pääomatuloveroa jää 8 122,50 euroa ja kun huomioidaan toimitettu ennakonpidätys, tulee metsänomistajalle maksettavaksi jäännösveroa noin 2 422 euroa. (Taulukko 3.)

	Metsänomistaja 1.	Metsänomistaja 2.
Pystykauppa	30 000	30 000
Ennakonpidätys (19 %)	5700	5700
Arvonlisävero (25,5 %)	7650	7650
Maksetaan metsänomistajan tilille	31 950	31 950
Puun myyntitulo	30 000	30 000
Vähennettävät kulut	1 500	1 500
Metsävähennys 60 %	0	18000
Menovaraus 15 %	0	1800
Metsätalouden tulos	28 500	8 700
Yrittäjävähennys 5 %	1 425	435
Pääomatulovero 30 % / 34 %	8122,5	2479,5
Maksettavaa/palautettavaa veroa	-2422,5	3220,5

Taulukko 3. Metsävähennyksen ja menovarauksen vaikutus metsätalouden verotettavan tulon määrään.

Jos metsänomistaja puolestaan pystyy hyödyntämään metsätalouden verotuksessa vähennyksiä tai varauksia, muodostuu metsätalouden tulos hyvin erinäköiseksi. Taulukossa 3 havainnollistetaan metsävähennyksen ja menovarauksen vaikutusta metsätalouden tulokseen. Metsänomistaja 2 hyödyntää molempia vähennyksiä, jolloin metsätalouden verotettavaksi tuloksi jää 8 700 euroa, josta tehdään vielä yrittäjävähennys. Näin 30 000 euron myyntitulosta tarvitsee maksaa veroa vain 2479 euroa pääomatuloveroa ja kun huomioidaan puunostajan toimittama ennakonpidätys, saa metsänomistaja noin 3220 euroa veronpalautusta. (Taulukko 3.)

Kuten esimerkkien perusteella voidaan huomata, samanarvoisesta puukau-pasta maksettaviin veroihin vaikuttaa merkittävästi se, mitä vähennyksiä metsänomistaja voi hyödyntää verotuksessaan. Verottaja ei kuitenkaan laske automaattisesti metsävähennystä tai menovarausta, vaan metsänomistajan on ne itse vaadittava. On myös huomioitava, että metsävähennystä voivat hyödyntää vain ne metsänomistajat, joille on metsän hankintavaiheessa syntynyt metsävähennyspohjaa. Menovarausta sen sijaan voivat hyödyntää kaikki yksityiset metsänomistajat. Tämän vuoksi metsänomistajan onkin tärkeää tuntea metsäverotuksen erityispiirteet tai tarvittaessa käytettävä kirjanpitäjää metsäveroilmoituksen antamisessa.

7.2 Luotettavuus ja eettisyys

Metsäverotuksesta on tehty opinnäytetöitä myös aiemmin ja niissä verotusta on käsitelty joko itsenäisenä aiheena tai case-tapausten kautta. Tämä opinnäytetyö poikkesi edellisistä sillä, että aihetta lähestyttiin kirjallisuuskatsauksen keinoin ja verotussäädöksiä käsiteltiin laajemmin myös metsänomistajien kirjanpidon eli muistiinpanovollisuuden näkökulmasta. Työ erosi useista aiemmista opinnäytetöistä myös sillä, että kirjoittajalla oli jo entuudestaan jonkin verran kokemusta sekä metsän omistamisesta että metsätilojen kirjanpidon ja veroilmoitusten tekemisestä. Kokemuksen perusteella kirjoittajalla oli aiheesta jo pohjatietoa, joka auttoi sekä aineiston hankkimisessa että luotettavuuden arvioimisessa.

Aiemmissa metsäverotuksesta tehdyissä opinnäytetöissä korostui, kuinka metsäverotus eroaa muusta verotuksesta ja kuinka tärkeää on tuntee vähintään metsäverotuksen keskeiset piirteet. Taru Heikkilä (2012, 32) totesi omassa opinnäytetyössään, että mitä paremmin metsänomistaja ymmärtää metsän tu-loista tehtäviä vähennyksiä, sen paremman verohyödyn metsänomistaja saa metsästään. Ville Asikaisen ja Miia Hännisen (2015) opinnäytetyön tuloksissa korostui myös metsäverotuksessa tehtävien vähennysten merkitys sekä se kuinka yksityiskohtaisia vähennykset metsäverotuksessa ovat. Asikaisen ja Hännisen opinnäytetyön tuloksena syntyivät myös Excel-taulukot, joiden avulla helpotettiin opinnäytetyön toimeksiantajan metsätalouden veroilmoitusten täyt-tämistä. (Asikainen & Hänninen 2015, 42–43.) Myös tämän opinnäytetyön kes-keisenä tuloksena korostui metsäverotuksessa tehtävien vähennyksien merkitys verotettavan tulon määrään. Kuitenkin erona aikaisempiin opinnäytetöihin, tässä työssä paneuduttiin metsäverotuksen lisäksi myös metsänomistajien kirjanpidon eli veromuistiinpanojen tekemiseen. Tämä opinnäytetyö täydentääkin aikaisem-pia töitä erityisesti painottamalla muistiinpanojen merkitystä verovähennysten tekemiselle. Koska metsänomistajilla ei ole kirjanpitovelvollisuutta, on muistiin-panot tehtävä niin tarkasti, että niistä voidaan riittävällä tarkkuudella selvittää, miksi kulu on katsottu vähennyskelpoisiksi.

Opinnäytetyön aihe rajattiin metsätilojen kirjanpitoon ja metsäverotukseen, joten aiheeseen liittyvä teoriatieto pohjautuu pitkälti verolakeihin. Opinnäytetyön

keskeisimmät lähteet ovatkin olleet joko lakeja tai Verohallinnon ohjeita. Lisäksi työssä on hyödynnetty muutamia metsäalan ammattilaisten kirjoittamia kirjoja sekä monia metsäalan ammattilehtiä. Opinnäytetyön lähteinä on käytetty vain uusimpia ohjeistuksia ja työssä käytetyt esimerkit on tehty vuoden 2024 metsäveroilmoituksen ohjeistoilla. Opinnäytetyön lähteitä voidaan siis pitää luotettavina ja myös lehtiartikkeleissa esitetyt tiedot on voitu varmistaa Verohallinnon sivuilta. On kuitenkin tärkeää huomioida, että Verohallinnon ohjeistukset päivittyvät lähes vuosittain. Opinnäytetyössä esitettyjen tietojen ajantasaisuus on varmistettu työn julkaisuhetkellä, mutta tästä huolimatta aina metsäveroilmoitusta tehdessä tulee käydä tarkistamassa kyseiselle verovuodelle annetut ajantasaiset ohjeet Verohallinnon sivuilta.

Opinnäytetyössä on käytetty vain luotettavaksi arvioituja lähteitä ja käytetyt lähteet on merkitty sekä tekstiin että lähdeluetteluun Karelia-ammattikorkeakoulun ohjeistuksen mukaisesti, hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Vaikka aluksi lähdeaineistoa vaikutti olevan runsain mitoin tarjolla, huomaisin opinnäytetyötä tehdessäni, että useimmat aiheesta tehdyt kirjat sekä ammatilliset lehtijulkaisut olivat samojen henkilöiden kirjoittamia. Välillä tuntuikin siltä, että Suomessa on vain muutamia metsäverotukseen erikoistuneita henkilöitä. Lisäksi kaikkien kirjoitusten lähteinä oli käytetty Verohallinnon ohjeita, joten uusia näkökulmia artikkelit ja muut julkaisut eivät juurikaan antaneet. Toki kirjoissa ja lehtiartikkeleissa Verohallinnon ohjeet olivat yleensä kirjoitettu helpommin ymmärrettävässä muodossa.

7.3 Pohdinta

Olen kokenut opinnäytetyöprosessin opettavaksi sekä ammatillisesti kehittäväksi. Liiketalouden opinnot sisälsivät laajasti kirjanpitoa ja verotusta, mutta näitä tarkasteltiin pääosin yritysmaailman lähtökohdista. Aihetta ei siis käsitelty metsäverotuksen näkökulmasta liiketalouden kursseilla juurikaan. Liiketalouden opinnot antoivat kuitenkin kattavan teoriapohjan opinnäytetyön aiheen tarkastelulle. Myös aiheesta aiemmin tehtyihin opinnäytetöihin tutustuminen auttoi oman

aiheen rajaamisessa sekä tutkimuskysymysten asettamisessa. Opinnäytetyön tekeminen kehitti minua kirjanpitäjänä ja syvensi tietämystäni verotuksesta.

Valitsin opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi kuvailevan kirjallisuuskatsauksen sen vuoksi, että siinä käytetyt aineistot voivat olla laajoja eikä niitä ole tarpeen rajata metodisilla säännöillä. Metsäverotus ja metsänomistajien muistiinpanovollisuus perustuvat lakeihin ja verottajan ohjeisiin, joten en nähnyt tarpeelliseksi rajata aineistoa muuten. Opinnäytetyön aiheeseen sopivat melko väljästi asetetut tutkimuskysymykset, joihin kirjallisuuskatsauksen avulla vastattiin. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli myös syventää sekä kirjoittajan että lukijan tietoa aiheesta pikkuhiljaa sekä yhdistää lopussa tiedot kokonaisuudeksi. Pyrinkin rakentamaan opinnäytetyön siten, että aihe etenee lukijalle helposti ymmärrettävässä järjestyksessä ja että lukija ymmärtää työssä käsiteltyjen aihepiirien yhteyden toisiinsa.

Koska opinnäytetyön tutkimuskysymykset asetettiin melko väljästi, työn tulokset eivät keskittyneet vain asetettuihin tutkimuskysymyksiin vastaamiseen. Työn edetessä pohdin, että tutkimuskysymykset olisivat voineet olla myös hieman tarkemmin muotoiltuja. Kuten työn tuloksista ilmeni, metsäverotuksessa vähennyksillä on merkittävä rooli metsätalouden tuloksen muodostumisessa, näitä ei kuitenkaan nostettu esille varsinaisissa tutkimuskysymyksissä. Vähennykset sisältyivätkin tutkimuskysymykseen: kuinka metsätalouden tuloja verotetaan. Aineiston perusteella tarkempina tutkimuskysymyksinä olisivat voineet olla myös, mitä vähennyksiä metsäverotuksessa voi tehdä tai kuinka vähennykset vaikuttavat metsätalouden verotettavaan tulokseen. Vastaukset myös näihin kysymyksiin esitettiin opinnäytetyössä, vaikka niitä ei ollut nostettu varsinaisiksi tutkimuskysymyksiksi.

Opinnäytetyön tavoitteeksi asetin, että se toimii oppaana ja tietopakettina sekä metsänomistajille että kirjanpitäjille. Tavoitteena oli koota yhteen metsätilojen kirjanpitoon ja verotukseen liittyvät keskeisimmät asiat ja esittää ne mahdollisimman helposti ymmärrettävässä muodossa. Kuten opinnäytetyön alussa todettiin, tietoa metsäverotuksesta on saatavilla monista eri lähteistä, mutta tiedon seulominen voi olla ajoittain työlästä. Opinnäytetyö projekti vahvisti tätä

käsitystä ja etenkin Verohallinnon ohjeiden tulkinta vaati ajoittain tarkkaa perehtymistä aiheeseen. Olen kuitenkin tyytyväinen opinnäytetyön lopputulokseen ja uskon, että tätä työtä voivat hyödyntää myös muut aiheesta kiinnostuneet.

Opinnäytetyötä tehdessäni pohdin, että aihetta olisi ollut mahdollista tarkastella tekemällä kysely joko metsänomistajille tai kirjanpitäjille. Kyselyllä olisi voitu karvoittaa esimerkiksi kirjanpitäjien osaamista metsäverotuksesta ja kuinka tarpeelliseksi he osaamisen kokevat. Toisaalta opinnäytetyön jatkotutkimuksena voisi olla myös eri verotusratkaisujen vaikutus metsätalouden tulokseen ja verotettavan tulon muodostumiseen. Tutkimuksessa olisi mahdollista selvittää, kuinka metsätalouden tulot ja menot olisi järkevintä jaksottaa ja onko esimerkiksi menovarauksen tekeminen metsänomistajalle kannattavaa, jos asiaa tarkastellaan useamman verovuoden ajalta. Mielenkiintoista olisi myös tutkia, kuinka suuri osa metsänomistajista hoitaa itse metsänsä kirjanpidon ja veroilmoituksen tekemisen ja kuinka moni käyttää apuna kirjanpitäjää.

Lähteet

- Arvonlisäverolaki 1501/1993.
- Asikainen, V. & Hänninen, M. 2015. Metsätilan talous ja verotus. Savonia ammattikorkeakoulu. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala. Opinnäytetyö. <https://www.theseus.fi/handle/10024/102435>. 21.10.2024.
- Hannikainen, K. 2024. Julkisen talouden liitokset natisevat, miten käy verojen? Taloustaito 12/24, 10–13.
- Heikkilä, T. 2012. Metsätilan verotus yksityisen metsänomistajan näkökulmasta. Laurea-ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2012052810252>. 16.10.2024.
- Huovinen, J-P. 2025. Metsänomistaja, suunnittele verotustasi vielä veroilmoituksella. Taloustaito 1/2025, 45–52.
- Jauhiainen, H. 2020. Teoksessa Ruuska, J. Metsäkoulu. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy. 351–362
- Jauhiainen, H. 2024. Metsäverokirja 2024. Tapio. e-kirja. Suomalainen Kirjakauppa e-kirjahylly. 6.11.2024.
- Jauhiainen, H. 2025. Verotus: Näin se käy. Metsälehti Makasiini 1/2025, 58–63.
- Jyväskylän yliopisto. 2024. Havainnointi eli observointi. <https://sites.app.jyu.fi/mehu/fi/menetelmapolku/aineistonhankintamenetelmat/havainnointi-eli-observointi>. 21.10.2024.
- Järvinen, S. 2025. Entistä helpommin OmaVerossa. Aarre 1/2025.
- Kiinteistönmuodostamislaki 554/1995.
- Kirjanpitolaki 1336/1997.
- Laki elinkeinotulon verottamisesta 360/1968.
- Laki verotusmenettelystä 1558/95.
- Lassila, A. 2025. Hallitus antamassa metsänomistajille suuren lahjan. Helsingin sanomat. 30.1.2025. <https://www.hs.fi/talous/art-2000010999469.html>. 19.3.2025.
- Lindeman, V. 2021. Maa- ja metsätalouden kirjanpito, verotus ja tulevaisuuden näkymät. KAMK – University of applied sciences. Liiketalous. <https://www.theseus.fi/handle/10024/500813>. 21.10.2024.
- Luonnonvarakeskus. 2019. Metsämaan omistus 2016. 15.4.2019. <https://www.luke.fi/fi/tilastot/metsamaan-omistus/metsamaan-omistus-2016>. 3.12.2024.
- Maatalouden tuloverolaki 543/1967.
- Maa- ja metsätalousministeriö. 2024. Metsätalouden kirjanpito kannattavuuden seuraamisessa. <https://metsanhoidonsuosituks.fi/fi/toimenpiteet/metsatalouden-kirjanpito-kannattavuuden-seuraamisessa>. 3.12.2024.
- Mannila, M. 2021. Kirjallisuuskatsaus opinnäytetyön muotona. Energiaa. 11.2.2021. <https://energiaa.vamk.fi/artikkelit/osaaminen/kirjallisuuskatsaus-opinnaytetyon-muotona/>. 16.10.2024.
- Metsä Group. 2024. Suomalaiset ovat innokkaita omistamaan metsää – kysimme miksi. 4.10.2024. <https://www.metsagroup.com/fi/uutiset-ja-julkaisut/artikkelit/miksi-omistaa-metsaa/>. 21.10.2024.

- Metsäkeskus. 2022. Yhteismetsäopas. <https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/document/yhteismetsaopas.pdf>. 12.4.2025.
- Metsäkeskus. 2024a. Metsätalousmaan omistus omistajaryhmittäin. <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/tietoa-metsien-omistuksesta/metsatalousmaan-omistus-omistajaryhmittain>. 30.10.2024.
- Metsäkeskus. 2024b. Yksityiset metsänomistajat asuinpaikan mukaan. <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/tietoa-metsien-omistuksesta/yksityiset-metsanomistajat-asuinpaikan-mukaan>. 30.10.2024.
- Metsäkeskus. 2024c. Metsänomistusmuodot. <https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsanomistusmuodot>. 7.11.2024.
- Metsäkeskus. 2024d. Metka-tuet. <https://www.metsakeskus.fi/fi/metsatalouden-tuet/metka-tuet>. 20.11.2024.
- Metsäkeskus. 2024e. Verovinkit. <https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsaverotus/verovinkit>. 28.11.2024.
- Metsäkeskus. 2025a. Metsälahjavähennyslaskuri. <https://metsalahjavahennyslaskuri.metsakeskus.fi/>. 23.2.2025.
- Metsäkeskus. 2025b. Hallintaoikeus. <https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsanomistusmuodot/hallintaoikeus>. 11.4.2025.
- Mhy. 2023. Metsänomistajan vero-opas. Metsänhoitoyhdistys.
- Pulkkinen, M. 2024. Omaisuus suojaan. Aarre 5/2024.
- Puusniekka, A. & Saaranen-Kauppinen, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_4.html. 21.10.2024.
- Puusta Puuhun Oy. 2024a. Miksi metsänomistajan kannattaa hakeutua arvonnäisäverovelvolliseksi? <https://puustapuuhun.fi/metsanomistajan-arvonnaisaverovelvollisuus/>. 19.11.2024.
- Puusta Puuhun Oy. 2024b. Miltä näyttää metsätaloutesi vuosi? <https://puusta-puuhun.fi/metsatalouden-muistiinpanot/>. 29.11.2024.
- Salminen, A. 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasa: Vaasan yliopisto. https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/7961/isbn_978-952-476-349-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y. 16.10.2024.
- Simola, U. 2025. Hiilikauppa yksityismetsissä hyytyi. Taloustaito 1/2025.
- Selitetty. 2024. Mitä on tila? https://selitetty.com/mita-on-tila/#google_vignette. 5.1.2024.
- Susi, A. 2024. Tarkkana Alveissa. Aarre 10/2024.
- Tieteen termipankki. 2024. Oikeustiede: maatila. 6.11.2024. [https://tieteentermi-pankki.fi/wiki/Oikeustiede:maatila_\(vero-oikeus\)](https://tieteentermi-pankki.fi/wiki/Oikeustiede:maatila_(vero-oikeus)). 6.11.2024.
- Tervo, S. 2021. Metsän omistaminen ja verotus yksityisen metsänomistajan näkökulmasta. KAMK – University of Applied Sciences. Taloushallinnon koulutusohjelma. Opinnäytetyö. <https://www.theseus.fi/handle/10024/623635>. 21.10.2024.
- Tonttima. 2024. Palsta. <https://tonttima.fi/sanasto/palsta/>. 5.1.2025.
- Tuloverolaki 1535/1992.
- UPM. 2024a. Käteiskauppa. <https://www.upmmetsa.fi/tietoa-ja-tapahtumia/tieto-artikkelit/kateiskauppa/>. 6.1.2025.
- UPM. 2024b. Pystykauppa. <https://www.upmmetsa.fi/tietoa-ja-tapahtumia/tieto-artikkelit/pystykauppa/>. 6.1.2024.

- Verohallinto. 2017. Verotuksen oikaiseminen. 2.1.2017. https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48836/verotuksen_oikaisemine/. 23.2.2025.
- Verohallinto. 2018. Metsätalouden matkakustannukset. 14.3.2018. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48542/metsatalouden-matkakustannukset/>. 25.1.2025.
- Verohallinto. 2021. Hankintatyö verotuksessa. 15.12.2021. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/105306/hankintaty%C3%B6-verotuksessa/>. 5.1.2025.
- Verohallinto. 2022. Tulon ja menon jaksottaminen henkilöverotuksessa. 10.5.2022. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49031/tulon-ja-menon-jaksottaminen-henkil%C3%B6verotuksessa/#2.1-tulojen-jaksottamisessa-p%C3%A4%C3%A4s%C3%A4nt%C3%B6n%C3%A4-kasaperiaate>. 25.1.2025.
- Verohallinto. 2022b. Yhteisetuoksien tuloverotus. 23.6.2022. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/87053/yhteisetuoksien-tuloverotus2/>. 22.2.2025.
- Verohallinto. 2022c. Metsävähennys. 5.5.2022. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49167/mets%C3%A4v%C3%A4hennys3/>. 23.2.2025.
- Verohallinto. 2023a. Varaukset metsätalouden pääomatulojen verotuksessa. 30.1.2023. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/153833/varaukset-metsatalouden-paaomatulojen-verotuksessa/#2.2-menovarauus>. 19.1.2025.
- Verohallinto. 2023b. Metsätalouden pääomatulon hankinnassa käytettävien koneiden hankintamenon vähentäminen. 15.5.2023. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/59568/metsatalouden-paaomatulon-hankinnassa-kayttavien-koneiden-hankintamenon-vahentaminen3/#2-koneen-ja-laitteen-hankintamenon-v%C3%A4hennyskelpoisuus-mets%C3%A4talouden-p%C3%A4omatulojen-verotuksessa>. 13.4.2025.
- Verohallinto. 2024a. Yleinen arvonlisäverokanta on 1.9.2024 alkaen 25,5 %. 9.10.2024. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveroprosentit/Yleinen-arvonlisaverokantausee-syyskuussa/>. 16.10.2024.
- Verohallinto. 2024b. Metsänomistaja: muista ilmoittaa ja maksaa arvonlisävero. 30.8.2024. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/mets%C3%A4nomistajan-arvonlis%C3%A4veroilmoitus/>. 30.10.2024.
- Verohallinto. 2024c. Pienten yritysten arvonlisäverotukseen muutoksia 2025 – vähäisen toiminnan raja nousee, alarajahuojennus poistuu ja vähäisen toiminnan verovapautus laajenee EU-maihin 4.10.2024. https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/verotuksen_muutoksia/pienyriyten-arvonlisaverotukseen-muutoksia-2025/. 30.10.2024.
- Verohallinto. 2024d. Puun myyntitulot. 1.10.2024. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/puun_myynti/. 19.11.2024.
- Verohallinto. 2024e. Metsästä saadut muut tulot. 25.6.2024. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/metsasta_saadut_muut_tulot/. 20.11.2024.

- Verohallinto. 2024f. Alijäämähyvitys - Verohallinto tekee vähennyksen puolestasi. 1.1.2024. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/vahennykset/velat-ja-korot/alijaamahyvity/>. 3.12.2024.
- Verohallinto. 2024g. Metsätalouden veroilmoituksen (2C) täyttöohje. 18.11.2024. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/metsatalouden-veroilmoitus/tayttoohje/>. 5.1.2025.
- Verohallinto. 2024h. Pellon ja metsän vuokratulojen verotus muuttuu verovuonna 2025. 14.11.2024. https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/verotuksen_muutoksia/pellon-ja-metsan-vuokratulojen-verotus-muuttuu-verovuonna-2025/. 5.1.2025.
- Verohallinto. 2025a. Hankintatyö. 1.1.2025. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/puun_myynti/hankintatyo/. 5.1.2025.
- Verohallinto. 2025b. Poistoina vähennettävät metsätalouden menot. 1.1.2025. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/menot/poistoina_vahennettavat_meno/. 5.1.2025.
- Verohallinto. 2025c. Yhteismetsä. 1.1.2025. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/yhteismetsa/>. 5.1.2025.
- Verohallinto. 2025d. Menovaraus ja tuhovaraus. 17.1.2025. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/menovaraus-ja-tuhovaraus/>. 25.1.2025.
- Verohallinto. 2025e. Metsätalouden menot. 1.1.2025. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/menot/>. 16.2.2025.
- Verohallinto. 2025f. Työhuonevähennys. 1.1.2025. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/vahennykset/tulonhankkimismenot/tyohuonevahennys/>. 16.2.2025.
- Verohallinto. 2025g. Metsälahjavähennys. 1.1.2025. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/metsalahjavahennys/>. 23.2.2025.
- Verohallinto. 2025h. Metsävähennys. 17.1.2025. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/metsa/metsavahennys/>. 23.2.2025.
- Verohallinto. 2025i. Oikaisuvaatimus tuloverotuksessa. 28.2.2025. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/veroilmoitus_ja_verotuspaato/unohditko-ilmoittaa-tietoja/oikaisuvaatimus/. 1.3.2025.
- Vilka, H. 2023. Kirjallisuuskatsaus metodina, opinnäytetyön osana ja tekstiläppäkirjoitustekniikana. Helsinki: Art House. Ellibs e-kirjasto. <https://www.ellibslibrary.com/book/9789518849448>. 16.10.2024
- YTJ. 2024. Maatalousyrittäjän ja metsänomistajan perustamisilmoitus. https://yti.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/maatalousyrittaja_ja_metsanomistaja.html. 19.11.2024.

Liite 1 Y3 Perustamisilmoitus vain Verohallinnolle ja Henkilötietolomake

Y3

☐ Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai liiketoimintaa (esim. ky:stä toiminimeksi), ks. täyttöohje. Täytä lisäksi henkilötietolomake.	
Edeltävän yrityksen nimi	Y-tunnus

Kaupparekisteriin ilmoitettava toimiala (kirjoita täydellinen toimiala)

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (viisinumeroinen TOL 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tilastokeskuksen sivulla)					
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					

YTJ 10032

Litelomake Verohallinnolle
☐ 6206 Selvitys ulkomaisen liikkeen- ja ammatinharjoittajan toiminnasta Suomessa

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tilitoimisto)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Sähköposti	

Lisätietoja

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta yj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Liite 1 Y3 Perustamisilmoitus vain Verohallinnolle ja Henkilötietolomake

Y3

VEROHALLINTOON ILMOITETTAVAT TIEDOT

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneiston nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka

Ilmoitaudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	En katso olevani arvonlisäverovelvollinen (liitä mukaan selvitys perusteista)	alkaen (pp.kk.vvvv)
☐ liikeitoinnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ alkutuotannosta ☐ taide-esineen myynnistä (AVL 79 c §)		Peruste sille, että en katso olevani arvonlisäverovelvollinen ☐ vähäinen liikeitoiminta (AVL 3 §, 15 000 euroa) ☐ terveyden- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §) ☐ sosiaalihoito (AVL 37 §) ☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §) ☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §) ☐ esiintymispalkkio tai tekijänoikeuskorvaukset (AVL 45 §) ☐ kiinteistön luovutukset (AVL 27 §) ☐ muu veroton toiminta, mikä? <input type="text"/>	
Hakeudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)		
☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, liitä mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokratavasta kohteesta ja vuokratilaisesta) ☐ vähäisestä liikeitoinnasta (AVL 3 §, 15 000 euroa) ☐ yhteisöhankinnasta (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ taide-esineen tekijänä (AVL 79 c §)			

YTJ 10033

☐ Merkitse rasti, jos puoliset harjoittavat toimintaa yhdessä	Puolison allekirjoitus ja nimen selvennys
	<input type="text"/>

Maa- ja metsätalouden harjoittaja Ilmoita tässä päivä, jos maa- tai metsätila on hankittu kuluvana vuonna. Liitä mukaan kopio saantokirjasta, esim. kauppakirjasta tai lahjakirjasta.	pp.kk.vvvv
	<input type="text"/>

Hakeudun ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §) (Rekisteriin merkitään aikaisintaan ilmoituksen saapumispäivästä alkaen)	alkaen (pp.kk.vvvv)
	<input type="text"/>
Ilmoitaudun säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	alkaen (pp.kk.vvvv)
	<input type="text"/>

Liite 1 Y3 Perustamisilmoitus vain Verohallinnolle ja Henkilötietolomake

HENKILÖTIETOLOMAKE
 Henkilötiedot rajoitettuun käyttöön

Huomaa: henkilötunnuksen tunnusosa ja ulkomailla asuvan kotiosoite luovutetaan kaupparekisteristä vain, jos luovuttaminen täyttää lainsäädännössä määritellyt edellytykset (kaupparekisterilaki 2 § 2 mom.). Lisätietoja henkilötietojen julkisuudesta ja käsittelystä löydät verkkosivuiltamme www.prh.fi.

Löydät tämän lomakkeen täytettäväksi sähköisessä muodossa: www.prh.fi/korjaukset

Yrityksen perustiedot

Yrityksen toiminimi:	
<input type="text"/>	
Y-tunnus:	Ilmoituksen diaarinumero:
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Henkilötiedot

Ilmoita täällä lomakkeella henkilön nimi, suomalainen henkilötunnus ja kansalaisuus.

Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoita henkilön syntymäaika.

Jos henkilö asuu muualla kuin Suomessa, ilmoita kotiosoite.

Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomailla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomailla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomailla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomailla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomailla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		

Tulosta tarvittaessa useampi henkilötietolomake PRH:n verkkosivulta: www.prh.fi/korjaukset

Verohallinto
PL 700
00052 VERO

ILMOITA VERKOSSA
vero.fi/omavero

**2C METSÄTALOUDEN
VEROILMOITUS 2024
Kaikki maatilat yhteensä**

Metsätalouden veroilmoitusta ei tarvitse antaa, jos vuonna 2024 ei ole ollut lainkaan metsätalouden harjoittamiseen liittyviä tuloja, vähennettävää menoja eikä metsävähennyksestä ja varauksista ilmoitettavia seurantalietoja.

Verovelvollisen tiedot

Nimi	Y-tunnus tai henkilötunnus	☐ Oma erillinen ilmoitus (puolisoiden yhteisestä metsätaloudesta annetaan eri ilmoitus)

I Laskelma metsätalouden pääomatulosta

				euroa	snt
1 Puun myyntitulot					
1.1 Pystykaupat	1.2 Hankintakaupat	1.3 Poltto- ja joulupuukaupat			
				+	
2 Hankintatyön arvo					
	2.1 Hankintakaupat	2.2 Poltto- ja joulupuukaupat			
				-	
3 Vakuutus- ja hirvivahinkokorvaukset, metsätalouden tuet					
3.1 Vakuutuskorvaukset	3.2 Hirvivahinkokorvaukset	3.3 Metsätalouden tuet			
				+	
4 Omasta metsästä otettu puutavara					
4.1 Maataloustoiminnan käyttö	4.2 Elinkeinotoiminnan käyttö	4.3 Yksityiskäyttö			
				+	
5 Metsävähennys ja varaukset					
5.1 Metsävähennys	5.2 Menovaraus	5.3 Tuhovaraus			
				-	
6 Muut metsätalouden pääomatuloksi luettavat erät					
	6.1 Varausten tuloutus	6.2 Muut			
				+	
7 Metsätalouden vuosimenot					
7.1 Palkkausmenot	7.2 Matkakulut	7.3 Muut vuosimenot			
				-	
8 Metsätalouden poistot					
	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Ojat ja tiet		
8.1 Menojäännös 1.1.2024					
8.2 Lisäykset verovuonna ...					
8.3 Luovutukset verovuonna					
8.4 Poistot				-	
8.5 Menojäännös 31.12.2024					
9 Toisesta tulolähteestä siirrettävät menot				-	
10 Metsätalouden muistiinpanoihin sisältyvät muun toiminnan menot					
10.1 Maatalouden menot	10.2 Elinkeinotoiminnan menot	10.3 Yksityismenot			
				+	
11 Metsätalouden puhdas pääomatulo				=	
12 Metsätalouden tappiollinen pääomatulo				=	

30431

VEROH 3043 1.2024 (sivu 1/2)

**2C METSÄTALOUDEN
VEROILMOITUS 2024
Kaikki maatilat yhteensä**

Y-tunnus tai henkilötunnus

II Tehty hankintatyö

Hankintatyön tekijä	Henkilötunnus	Valmistettu määrä m ³	Kujetettu määrä m ³	Hankintatyön arvo		Hankintatyön veronalainen arvo ¹	
				euroa	snt	euroa	snt
13 Hankintatyön arvot yhteensä							

¹ Katso laskentakaava täyttöohjeesta.

III Metsävähennyksen seuranta (vuonna 1993 ja sen jälkeen vastikkeellisesti hankitut metsät)

Kaikki metsävähennyksen oikeuttavat metsät yhteensä		euroa	snt
14 Metsävähennyspohja ²			
15 Aikaisemmin käytetty metsävähennys			
16 Luovutusvoittoiin lisättyjen metsävähennysten määrä			
17 Käytettävissä olevan metsävähennyksen määrä = kohta 14 – (kohta 15 – kohta 16)			
18 Metsätalouden veronalainen pääomatulo metsävähennyksen oikeuttavista metsistä verovuonna			
19 Verovuoden metsävähennys ³			
20 Käytetty metsävähennys yhteensä = kohta 15 + kohta 19			

30432

² Verovuoden lopussa omistettujen metsien metsävähennyspohja yhteensä, ks. lisätiedot täyttöohjeessa

³ Metsävähennyksen määrä on enintään 60 % pääomatulosta, joka on saatu metsävähennyksen oikeuttavasta metsästä. Metsävähennyksen määrän on kuitenkin oltava vähintään 1 500 euroa ja korkeintaan kohdan 17 mukainen määrä. Siirretään lomakkeen kohtaan 5.1

IV Tulouttamattomat varaukset

Kuutena edellisenä verovuotena tehtyjen varausten määrä verovuoden lopussa					
Verovuosi	21 Menovaraus		22 Tuhovaraus		
	euroa	snt	euroa	snt	
Verovuosi 2019					(Entiset Oulun ja Lapin läänit)
Verovuosi 2020					(Entiset Oulun ja Lapin läänit)
Verovuosi 2021					
Verovuosi 2022					
Verovuosi 2023					
Verovuosi 2024					

Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antaa	Puhelinnumero

Päiväys	Allekirjoitus

VEROCH 30/43 1.2024 (MVL 2/2)

Tiedot luetaan optisesti lomakkeen täyttökentistä. Muualle lomakkeeseen kirjoittamaasi tietoa ei käsitellä. Käytä vain vero.fi:stä tulostettuja lomakkeita, älä niiden kopioita. Kopiointi voi heikentää lomakkeen laatua niin, ettei lomakkeen optinen luku onnistu.

Tulosta

Sivulle 1

Tyhjennä

Lomake palautetaan osoitteeseen:
Verohallinto
Oma-aloitteisten verojen optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

VEROILMOITUS OMA-ALOITTEISISTA VEROISTA

Jos korjaat aiemmin ilmoitettuja tietoja, ilmoita korjattavan osion, esimerkiksi arvonlisäveron tietojen, kaikki tiedot uudelleen oikeansuuruksina.

Älä lähetä tämän veroilmoituksen mukana liitteitä.

Verovelvollisen nimi (arvonlisäverovelvollinen)	Y-tunnus tai henkilötunnus

ARVONLISÄVERON TIEDOT

Verokausi	Vuosi				europa	snt
		europa	snt			
				0-verokannan alainen liikevaihto		
				Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin		
				Palvelujen myynnit muihin EU-maihin		
				Tavaraostot muista EU-maista		
				Palveluostot muista EU-maista		
				Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta		
				Rakentamispalvelun ja metalliromun myynnit (käännetty verovelvollisuus)		
				Rakentamispalvelun ja metalliromun ostot (käännetty verovelvollisuus)		
				Verokauden vähennettävä vero		
				Maksettava vero		
				Palautukseen oikeuttava vero (-)		

40011

KORJAUKSEN SYY

Täytä vain, jos korjaat aiemmin ilmoitettuja tietoja.

☐ Laskuvirhe/Täyttövirhe	☐ Verotarkastuksessa saatu ohjaus
☐ Oikeuskäytännön muutos	☐ Laintulkintavirhe

JÄTÄ TÄMÄ SIVU TYHJÄKSI, JOS ILMOITAT VAIN ELÄKKEIDEN, ETUUKSIEN TAI MUIDEN OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN TIETOJA.

Päiväys	Allekirjoitus ja nimenselvitys	Puhelin

VEROIH 4001 1-2025 (sivu 1/2)

Käytä vain alkuperäistä lomaketta, ja täytä tiedot selkeästi, jotta optinen luku onnistuu. Älä muuta tulostusasetuksia tai lähetä kopiota.

Tyhjennä lomake

Tulosta lomake

Lomake palautetaan osoitteeseen:
Verohallinto
Oma-aloitteisten verojen optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

VEROILMOITUS OMA-ALOITTEISISTA VEROISTA

Jos korjaat aiemmin ilmoitettuja tietoja, ilmoita korjattavan osion, esimerkiksi arvonlisäveron tietojen, kaikki tiedot uudelleen oikeansuuruisina.

Älä lähetä tämän veroilmoituksen mukana liitteitä.

Verovelvollisen nimi (suorituksen maksaja)	Y-lunnus tai henkilötunnus

ELÄKKEIDEN JA ETUUKSIEN TIEDOT

Tällä lomakkeella ilmoitetaan tiedot 1.1.2021 jälkeen maksetuista etuuksista, joita ei ilmoiteta tulorekisteriin sekä tiedot luonnollisen henkilön maksamasta eläkkeestä.
 Työnantajasuoritusten tiedot 1.1.2019 jälkeen maksetuista palkoista ja työkorvauksista ilmoitetaan tulorekisteriin.

Verokausi	Vuosi				
	euroa	snt		euroa	snt
Ennakkonpidätyksen alaiset eläkkeet ja etuudet			Lähdeveron alaiset etuudet		
Toimitettu ennakkonpidätys			Lähdevero etuuksista		

40012

MUIDEN OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN TIEDOT

Ilmoita tiedot merkitsemällä alla oleviin kohtiin veron tunnus (vain numero), verokausi, vuosi ja maksettavan veron määrä. Verojen tunnuksat:

- 10 Arpajaisvero
- 16 Vakuutusmaksuvero
- 24 Ennakkonpidätys puun myyntitulosta (puun ostaja ilmoittaa)
- 68 Ennakkonpidätys koroista ja osuuksista
- 92 Ennakkonpidätys osingoista ja osuuskunnan ylijäämistä
- 39 Lähdevero osingoista ja osuuskunnan ylijäämistä (rajoitetusti verovelvollisilta)
- 69 Lähdevero korkotulosta (rajoitetusti verovelvollisilta)
- 84 Lähdevero korkotulosta (yleisesti verovelvollisilta)

Veron tunnus	Verokausi	Vuosi	Maksettava vero	
			euroa	snt

JÄTÄ TÄMÄ SIVU TYHJÄKSI, JOS ET ILMOITA ELÄKKEIDEN, ETUUKSIEN TAI MUIDEN OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN TIETOJA.

Päiväys	Allekirjoitus ja nimenselvennys	Puhelin

Käytä vain alkuperäistä lomaketta, ja täytä tiedot selkeästi, jotta optinen luku onnistuu. Älä muuta tulostusasetuksia tai lähetä kopiota.

Tyhjennä lomake

Tulosta lomake